

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

"Onderwijsmanifest 82" reeds verkrijgbaar

Kringen verdedigen democratisering onderwijs

Nu de lezingen, na 3 weken academiejaar, op volle toeren draaien en de onzekerheid bij de eerstejaars heeft plaats gemaakt voor een voorzichtigte zekerheid, beginnen zich ook binnen sociale raad duidelijke contouren af te tekenen van wat zoal zal (moeten) gebeuren in de loop van dit academiejaar. Wie in Veto nr 3 het nieuwste nieuws over de studiebeurzen heeft opgesnoeven, kan reeds vermoeden in welke richting het zal gaan.

Intussen behoort reeds een klein deeltje van die werking tot het verleden. De sociale afgevaardigden hebben reeds heel wat vergaderurijtes achter de kiezen, terwijl reeds in enkele kringen — waaronder germaanse en politica — algemene vergaderingen op touw werden gezet. Telkens ging het om hetzelfde hoofdthema: de nieuwe voorstellen tot hernieuwing van het studiebeurzenstelsel. De discussie werd (en wordt) overal gevoerd a.d.h. van de zgn. «basistekst van het nationaal aktiecomitee voor de democratisering van het onderwijs». Wij publiceren die tekst integraal, zodat ook voor Veto een gedachtenwisseling op gang kan worden gebracht.

Het recht op onderwijs geldt voor iedereen, het is zeker geen folklorie, hoe hardnekkig bepaalde groepen en individuen dit ook trachten te bewijzen. Het is evenmin een verre, onbereikbare toekomstdroom die men dan ook best kan vergeeten, zeker in crisistijd. En niettegenstaande men het er tegenwoordig wel over eens is dat heel wat culturele en sociale ongelijkheden een serieuze barrière vormen voor de toegang tot het hoger onderwijs, komen tegelijkertijd meer en meer mensen tot de konklusie dat de ingrepen van de voorbije jaren in het studiebeurzenstelsel en de sociale voorzieningen zeker geen verbeteringen waren. Integendeel, zij vergrootten de bestaande ongelijkheden niet alleen, maar creëerden bovendien nog een aantal nieuwe financiële drempels bij (misschien is het eerste wel een gevolg

van het tweede?). Trouwens van de maatregelen die op dit ogenblik ter tafel liggen, mag hetzelfde verwacht worden.

De nieuwe voorzitter van Sociale Raad, Stef Vanthuyne, rijzende ster aan het ASR-firmament. Volgende week exclusief in VETO: Stef over alle waterjes die hij reeds heeft doorzomen. Deze week zal de foto moeten volstaan. Maar je kan in dit nummer wél terecht voor Sociale Raad en het medebeheer (pag. 2) en ook voor de sportmaand november van Sportraad (pag. 3).

Ontwerp ministerieel besluit

Huisartsopleiding naar 9 jaar?

Misschien herinneren jullie het je nog. Vorig jaar februari. 3000 studenten geneeskunde op de been. Betoging «tegen de 9 jaar». Dit naar aanleiding van een ontwerp tot ministerieel besluit dat ter ondertekening bij de minister lag en waarin de «erkenningcriteria in de huisartsopleiding vastgelegd» werden. Een ontwerp waardoor onze opleiding in de praktijk van 7 tot 9 jaar gebracht werd en waarbij het gevaar van een numerus clausus aan het einde van de opleiding niet te miskennen was. Door met name het verzet van de studenten geneeskunde werd dit ontwerp afgewezen. Helaas niet voorgoed. Nu ligt er weer zo'n ontwerp klaar, weliswaar in gewijzigde vorm, maar ook dit ontwerp is voor ons studenten geneeskunde onaanvaardbaar.

Alvorens het ontwerp te bespreken, een korte situatieschets.
- In de jaren '74-'75 kwam men van verschillende kanten tot inzicht dat de toenmalige huisartsopleiding niet voldeed. Vanuit de «progressieve hoek» omdat door de veranderende gezondheids-situatie (meer nadruk op preventie, meer nood aan de echte «huis-arts») de huisarts duidelijk een eigen plaats kreeg in de 1ste lijnsgezondheidszorg. Vanuit de artsen-syndicaten omdat zij de huisarts als een soort specialist gingen beschouwen.
- Dit monde in 1976 uit in een wet ter bijscholing van de huisarts. 100 uren bijscholing werden «beloofd» met 20% verhoging van de honoraria. De bijscholing door de syndicaten werden georganiseerd door de syndicaten.
- In 1978 werden de 100 uren bijscholing vervangen door 200 uren, verspreid over 2 jaar, met als vervaldatum 1 januari

1980, datum waarop de universiteiten een specifieke huisartsopleiding binnen het curriculum moesten realiseren. De universiteiten hebben inderdaad druk gesleuteld aan de HA-opleiding — de curriculumhervorming. In Leuven is bv. het 7de jaar vrijgemaakt voor een specifieke HA-opleiding.
- Terwijl de universiteiten bezig waren, stonde de artsen-syndicaten ook niet stil. Via de Hoge Raad (adviesorgaan van de Minister van Sociale Voorzorg waarin vooral het syndicaat Wijnen goed vertegenwoordigd is) werd in februari 1982 een ontwerp tot ministerieel besluit voorgelegd. Een ontwerp waarin de 200 uren bijscholing werden vervangen door 2 jaar beroepsopleiding, met als duidelijk voordeel voor de syndicaten een 2 jaar lange bescherming van eigen markt. Zoals gezegd werd dit ontwerp afgewezen.

Ontstaan Nationaal Aktiecomitee

Wanneer men het heeft over besparingen aan de uniefs is het goed voor ogen te houden wat dit in concreto betekent. Het is alleszins ten zeerste aangeraden een aantal zaken goed uit mekaar te houden. Men kan, strikt genomen, besparingsmaatregelen op twee wijzen en in twee groepen onderverdelen.

Eerste manier. Besparingen binnen de

Weekblad. Jg. 9, '82-'83. Nr. 5 dd. 28 oktober 1982.

V.u. Marcel Meeus. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven

Redakties: steeds op vrijdag tussen 17.00 en 19.00 uur (open voor ieder) op 'tStuc, Van Evenstraat 2D, 1ste verdieping.

Nr 6. Artikels en agenda binnen op 29 oktober. Advertenties op 28 oktober.

Nr 7. Artikels en agenda binnen op 5 november. Advertenties op 4 november.

unief voor enerzijds de academische sektor, anderzijds de sociale sektor. De besparingen in de eerste sektor kunnen de kwaliteit van het onderwijs en het onderzoek aantasten (door bv. afvloeiing van het personeel), terwijl die in de tweede sektor vooral invloed zullen hebben op de democratisering.

Een tweede benaderingswijze is die vanuit de vraag wie de besparingen doordrukt. Zo zijn de 2,5%-maatregel (op de totale begroting van de uniefs) en het nieuwe voorstel tot hervorming van het studietoelagstelsel, twee maatregelen, gedirigeerd door de nationale overheid. Daarnaast herinneren we ons de ingrepen in de sociale sector van de verschillende vlaamse centra. Zo werden in Antwerpen de maaltijdprijzen in de restaurants van de 3 universitaire instellingen (Ufsia, Ruca, Uia) gelijkgesteld en op 80 fr gebracht; en zo werden in Brussel de huurprijzen van de residenties met 300 fr verhoogd.

Dit wil echter niet zeggen dat er wat de laatste twee voorbeelden betreft geen verband zou bestaan met de politiek van de regering. Het heeft er zelfs alles mee te maken. Juist door het niet indexeren en zelfs verminderen van de subsidies wordt het moeilijker en moeilijker voor pakweg de alma om een sociale politiek te voeren die erop gericht is de democratisering te bevorderen.

Uit wat voorafgaat, heeft de aandachtige lezer kunnen opmaken dat de zaken niet zo eenvoudig liggen. De besparingsmaatregelen zijn zeer verscheiden en complex. Zaak is nu er zo snel en zoveel mogelijk graten in te zien. Daarom werd reeds in september, toen één en ander reeds ter ore was gekomen van enkele kritische speurders uit de verschillende centra, een nationaal aktiecomitee opgericht om de tot dan toe gekende informatie te bundelen en verdere opzoeken te doen. Tevens werd beslist om een basistekst op te stellen met als doel zoveel mogelijk mensen hierachter te krijgen en een discussie op gang te brengen aan alle uniefs en NUHO-scholen in Vlaanderen en Wallonië.

Basistekst Nationaal Aktiecomitee

Het «Nationaal Aktiecomitee voor de democratisering van het Onderwijs» verdedigt het recht op onderwijs. Daarmee wordt bedoeld het recht van iedereen, zonder onderscheid naar sociale afkomst of financiële mogelijkheden onderwijs te genieten.

Het Nationaal Aktiecomitee konstateert dat de sociale afkomst van de studentenbevolking in het hoger onderwijs geheel geen afspiegeling is van de reële verdeling van de bevolking over de socio-professionele categorieën.

De hogere socio-professionele categorieën zijn relatief sterk oververtegenwoordigd, terwijl arbeiders- en lagere bedieningszinnen nog steeds sterk ondervertegenwoordigd zijn. In het universitair onderwijs neemt het percentage kinderen uit arbeiders- en bedieningszinnen zelfs nog af.

Deze ondervetegenwoordiging vindt zijn oorzaak in de sociale achterstelling — o.a. ook de onaangepaste begeleiding van deze kinderen in het secundair onderwijs en in de financiële barrières die de toegang tot het hoger onderwijs bemoeilijken (inschrijvingsgeld, enz.).

Vertekkende van deze vaststellingen, verzet het NAK zich tegen alle besparingen in het secundair onderwijs die de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding in het gedrang brengen.

In principe werden de studiebeurzen ingevoerd en de sociale sector uitgebreid met de bedoeling de financiële barrières die de toegang tot het hoger onderwijs belemmeren weg te nemen.

EN VERDER...

Starten we deze week met de langverwachte reeks *Van nu tot toen*, geschiedenis van de ASR. Op naar pagina 3. Maar nog verder ook:

Kotkotkedei	p. 2
Koen Nyssen	p. 4
Terry Riley	p. 4
Filmpjes meepikter	p. 5
Kreten en Gefluister	p. 7
Pose van Post-Modernen	p. 7
Agenda	p. 8
ASR-medelingen	p. 8

Hoewel beiden verre van ideaal waren uitgebouwd, betekenden ze toch een stap in een positieve richting. Daarom beschouwt het NAK het studiebeurzenstelsel en de sociale sector als een verwoerdenheid in de strijd voor meer sociale rechtvaardigheid in het hoger onderwijs.

Iedere aantasting van het studiebeurzenstelsel en de sociale sector verhoogt de financiële drempel, maken het studeren van kinderen uit arbeiders- en lagere bedieningszinnen moeilijker, en tasten het recht op onderwijs aan.

Het NAK stelt vast dat de besparingen op de studiebeurzen en de sociale sector steeds meer verantwoord worden door te zeggen dat er met de economische crisis geen geld meer is. Tegelijkertijd is de budgettaire weerslag van de besparingen miniem. Zo bespaart men door het nieuwe studiebeurzenvoorstel 23 miljoen op een budget van meer dan een miljard. Daarnaast stelt men vast dat de fiscale fraude minimum 200 miljard bedraagt, dat een universiteitsprofessor meer dan 100.000 fr verdient per maand, dat de universiteiten jaarlijks miljoenen uitgeven aan prestigeprojecten zoals de Facultyclub aan de KUL.

De kringen

Op de vergadering van sociale raad van vrijdag 22 oktober werd een rondvraag gedaan bij de aanwezige kringen teneinde na te gaan waar en op welke manier de basistekst reeds bediscussieerd was. Een eerste vaststelling die men hieruit kan distilleren, is dat alle kringen die de tekst op een of andere manier ter hand hebben genomen, de democratiseringsgedachte nog steeds ondersteunen. Een tweede vaststelling betreft de huidige evolutie. Die zit fout, zo wordt gesteld in de tekst van het aktiecomitee. En ook dit standpunt werd door de aanwezige kringen bijgetreden.

Maar de belangrijkste discussie ontstond toch naar aanleiding van de laatste paragraaf van het basismanifest (lees deze passage nog eens gerust door). Slechts na lange, heftige en passievolle debatten keurden germaanse, clio en katechika de tekst in zijn geheel goed, waarbij de tussenkomsten dikwijls de meest onverwachte (of toch ook weer niet?) thema's aan bod brachten (o.a. bewapening). Er werd bovendien gesteld — o.a. in clio — dat de maatregelen op het vlak van het onderwijs, maar ook op het vlak van de lonen en de sociale zekerheid, vooral gericht zijn op de kleinere inkomens. Enkele malen werd aangestipt dat de overheid op deze manier alleen de secundaire verschijnselen van de crisis wil aanpakken, terwijl de fundamentele oorzaken — zoals de buitensporige winsten van de holdings en energieobbies — buiten schot worden gelaten.

Toch vonden een aantal kringen dit ietwat te ver gezocht. Ook de fiscale fraude die mee was opgenomen in de basistekst, ligt te ver van onze eigen unief. Zo stelde het VRG (zie lezersbrief) dat er inderdaad heel wat verspillingen zijn op nationaal vlak, maar dat het niet aan de studenten is om hiertegen te reageren. Er moet eerder binnen de unief zelf naar oplossingen gezocht worden. Ook de historische kring sloot nauw aan bij deze zienswijze.

Voor een globale analyse van de kringstandpunten wachten we betere tijden af. Deze standpunten zouden binnen dit en een week gekend moeten zijn.

In afwachting kan je misschien al een manifest aankopen tegen de luttele prijs van 5 franken met daarin o.a. een uitleg over de nationale maatregelen en een overzicht van de verschillende centra. Plaats van verkoop: sociale raad, 's meiersstraat 5.

Danny Vandembroucke

Barbara Kerstiens
preases Medica

**"Oef!", verzuchtte zij:
Eindelijk verzending!!**

De leden van kringen - en ook de andere moedigen die VETO hun innige steun betuigen door een abonnement op dit onovertroffen blad te nemen - zullen hun geduld beïnvloed zien. Vanaf deze VETO nr. 5 krijg je wekelijks de door ons samengeramde rotzooi in je bus, netjes elke vrijdagmorgen bij het ontbijt. Als dat niet zo is, laat ons dan iets weten. De verspreiding in de verdeelpunten (Alma's, fakulteitsgebouwen) wordt, in functie van de abonnementservice, drastisch verminderd en ook pas uitgevoerd na het met de post aankomen van de thuisbezorgde VETO's.

Zo! U kan alsnog op VETO een abonnement nemen door het invullen van onderstaande strook (150,-), op het VETO-sekretariaat (30,- met studentenkaart, 150,- zonder) of door een lidkaart-met-VETO-abonnement te nemen in je kring. Wees snel, want de jaargang loopt al een maand. Merk wel hoe belachelijk laag de prijs en prijzenswaardig hoog de VETO-service is: aan zulke abonnementsprijzen komen we er zelfs voor de postzegels alleen niet uit.

Ik wens Veto wekelijks toegestuurd te krijgen op het volgend adres: _____ (drukletters a.u.b.)

Naam: _____

Straat: _____

(residentie, bus, enz.) _____

Postnr.: _____ Plaats: _____

ik stort 150 fr. op rekening nr. KB 431-0079541-68 t.n.v. Algemene Studentenraad, Van Evenstraat 2D, Leuven met vermelding "Veto-abonnement, NAAM".

ik voeg 150 fr. hierbij.

LEZERSBRIEVEN

VRG-standpunt i.v.m. basistekst NAK

De laatste tijd is er weer heel wat te doen rond studiebeurzen (zie Veto nr. 3)

Om beter hun belangen te kunnen verdedigen, werd een *Nationale Actiekomitee* voor de democratisering van het onderwijs opgericht, waarin ook een vertegenwoordiging van de Leuvense studenten zetelt. Vooral eer over te gaan tot concrete acties, verspreide dit NAK een basistekst waarin het recht op onderwijs verdedigd wordt. In de VRG-vergadering van 18 oktober jl. werd de tekst onder de loupe genomen, wat aanleiding gaf tot soms felle discussies. Het is duidelijk dat het VRG volledig achter de idee staat dat er niet mag geraakt worden aan het recht op onderwijs. Iedereen, zonder onderscheid naar sociale afkomst of financiële mogelijkheden, moet de mogelijkheden krijgen om (hoger) onderwijs te genieten. Studiebeurzen en een goede sociale sektor kunnen beschouwd worden als stappen in de goede richting, die zeker niet mogen verdwijnen zolang er niets beters in de plaats komt.

Waar het VRG echter niet mee akkoord

gaat is het feit dat in de laatste paragraaf van de basistekst van het NAK op een nogal agressieve wijze verwezen wordt naar de fraude, het loon van de professoren, prestigeprojecten zoals de Faculty Club. Uit de tekst komen deze punten niet genoeg (om niet te zeggen "helemaal niet") naar voor als voorbeelden, maar eerder als een natrappen op reeds vroeger ten gronde geregelde zaken. Bovendien lijkt het ons niet wenselijk om de professoren en het wetenschappelijk personeel aan te vallen, wanneer we hun steun zeker kunnen gebruiken bij de actie voor de democratisering van het onderwijs.

Daarom amendeerde het VRG de basistekst van het NAK, en dan vooral de laatste paragraaf waarin we de laatste zin vervangen willen zien door de volgende:

"Daarnaast stelt men vast dat op verschillende punten van de nationale begroting geld blijkt voorradig te zijn voor projecten waarvan men het nut kan betwisten. Daarnaast vinden wij dat er een betere aanwending van sommige gelden zou moeten zijn en dat er steeds voor moet gezorgd worden een budget vrij te houden voor de democratisering van het onderwijs."

Sociale Raad in het Medebeheer:
Wij zullen er zijn voor u

Dat het niet voor iedereen crisis is, en dat we het geld moeten halen waar het zit; dat wisten we al lang. Maar dat het meer elitair worden van de universitaire bevolking (cf. De Lannoo) te zien is aan bepaalde Leuvense kafees, dat wist niet iedereen van ons. Het is nochtans zo, want onze nieuwe voorzitter van sociale raad heeft het zelf gezegd. En hij kan het weten, want hij kent meer kafees dan de Gulp.

Stef Vanthuyne, ook een reizende ster aan het firmament van de ASR. En wat voor een ster. Er naast kijken kan je niet. Welke waters hij al doorzommen heeft. hoe het nu zit met de 9 jaar in genesekunde, waarom ook hij leurt met

Solidair, dat kan je allemaal lezen in de volgende Veto, die uitpakt met het grote Stef-interview. Dat we er geen doekjes om winden, dat behoort tot de traditie van Veto. Uitzien naar de week die komt dus. Nu zal je je tevreden moeten stellen met een saai opomping van de verzoeken in het medebeheer. Voor zeker er van verkiezing veel sprake kon zijn, natuurlijk, want het aantal kandidaten lag lager dan de te begeven plaatsen.

De voorzitter kan je ondertussen al. (En remember dat je hem volgende week nog beter zal kennen, zodat je hem niet meer moet aanspreken met: 'die nieuwe van MLB', maar met Stef. Zeg nu zelf, wat klinkt het best?)

Voor de Raad van Studentenvoorzittingen waren er vijf vertegenwoordigers van de om en bij de twintigduizend studenten nodig. Die bleken niet allemaal kandidaat, want het duurde twee vergaderingen lang (en lang zijn ze) voordat er vijf waren. Schrijf ze op: Peter Breugelmans (landbouwer), Pascal Demuyssere (theoloog), Marc Conings (dopper zeker, want hij staat niet bij de aanwezigen in het verslag), Marjolien Segers (bruggenbouwster) en Stef (deze kumul was verplicht).

De VZW Alma doet ook studentkies door drie vertegenwoordigers van de verbruikers te aanvaarden. Te weten: Tom Melsens (onze ouwe-getrouwe rechter), Anemie Vansichen (onze lieflijke jeugd- en dergelijke begeleider), en Peter Breugelmans (die kent u ondertussen al).

Verder werden de drie vertegenwoordigers voor de stuurgroep van de ASR ook aangeuid. Te weten: Stef (weer een verplichte kumul), Peter Breugelmans (weeral!) en Jan Elsen (aardgraver). Voor Acco waren er maar liefst 5 kandidaten voor 4 te begeven beheersfuncties. Speelt het aankoopvoordeel hier een rol? Verkozen werden: Frank Uyttendaele (al 5 jaar kursus-Frank), Jos Vandikelen (uw nederige dienaar), Toon Boon (belangenverdediger) en Geert Stubbe (blijkbaar de enige ASR-gerichte muzikant). Arne Jan Putzeys.

Tot kijk, dwz. volgende week, wanneer we samen naar Stef Vanthuyne trekken.

Leder heeft een standpunt. Geen enkel standpunt wordt volledig gedeeld. De aanzet tot elk machtspeel.

Zin om mee te spelen? (k.r.)

En hiermee start dan weer een nieuwe rubriek. De schrijver dezes, k.r., is niet vies van reacties, dus schrijven maar. Je kan, zoals steeds, terecht op het gekende adres

Medewerkers aan dit nummer: Johan Aerts, Wilfried Allaerts, Rik Arfeuille, Fluppe Canfijn, Wouter Colson, Kris Cosaert, Francis De Groot, Peter De Jonge, Dirk De Naegel, Hilde Devoghel, Mark Eelen, Dirk Eggermont, Polleke Fotozet, Filip Huyghe, Guido Janssens, Marcel Meeus, Chris Meulijzer, Koen Nysen, Dirk Rabaut, Pieter Ruyschaert, Frans Smeets, Jan Spilliaert, Pieter T'Jonck, Rik Umans, May Van Boxel, Danny Vandembroucke, Jos Van Dikkelen, J.H. Verbanck, Wim Verhelst, Ingoborg Verplanck

AUDIO

VERKOOP & SERVICE

Sony - Marantz
Bang & Olufsen
Dual - Sanyo - Akai
Lenco - Grundig
Pioneer - Panasonic
Yamaha - B & W
Revox - Tandberg
enz

Donderdag gesloten

VIDEO

VERKOOP & SERVICE

SONY
UMATIC
BETAMAX
PANASONIC
SANYO
BANG & OLUFSEN
GRUNDIG

Donderdag gesloten

(016) 22 43 64
Diestestraat 164-168
3000 LEUVEN

ecomag

Het ei van Newton

Geachte redactie,

Uw blad heeft altijd mijn sympathie toebedeeld gekregen. VETO wist steeds waar de wind zat, waar het schoentje neep, waar een rotte kies te trekken was en de gegevens werden fris van de lever neerschreven en Uw groeiend lezersheer voorgeschoteld. Uw medewerkers getuigen van voldoende maturiteit en journalistiek inzicht zodat VETO onder de noemer 'boeiend en eigentijds' te katalogeren was.

Na deze welwillende inleiding verwacht u natuurlijk een aanval in regel en inderdaad, die heb ik ook in petto. Mijn schietschijf is een nieuwe rubriek (een kolom) geheten in VETO-kringen), in casu 'Het ei van Newton'. Onbeschrijfelijk is een woord dat snel van mijn lippen moet. Wat daar allemaal in mogelijk is tart mijn verbeelding, doet

mijn haren omhoog komen als waren het helikopters, die net van de lopende band rollen.

De eerste Newtoneske bijdrage (VETO 1) genoot uiteraard het voordeel van de twijfel: enige goedertierendheid van de lezer komt boven bij de verse start van een blad, bij de geboorte van een kolom. Bij VETO 2 begonnen mijn tenen al te krullen. De schrijver ofte ei-legger matigde zich aan de Leuvense kaffee-sien te kennen en vooral, te kunnen evalueren. Here-mijntijd... Wie zal mij tegenhouden mijn lieve bruine kroegen op te zoeken, mijn soelaas te vinden in de schaduw van een onverlichte pleisterplaats? En waarom moet mister Newton mij vertellen dat ik op het verkeerde spoor zit? Een menselijke fout is dit niet meer, maar al de goede pretentie van onze bodem.

Nog erger werd de bijdrage van VETO 3. Sinds wanneer heeft de betrokken medewerker meer verstand in zijn hersenkwabben dan Jan Schoots, dan Hein Picard, dan de vier grootste partijen in hun pink? Moet ik een boodschap hebben aan de ei-visie op het stemgedrag van de modale vlamming? Mag ik het woord 'pretentie' nog eens uit mijn substantieven-doods halen?

De kroon werd echter gespannen in Newton nummer 4. Als eminent Spanje-kenner voel ik mij in het kruis gegrepen: ik heb jaren nodig gehad om enig inzicht te krijgen in de complexe realiteit aldaar en mmeer columnist penseelt in 50 regels gauwgauw de Spaanse situatie. Laat de dementen alstublieft van de grote politiek blijven en doe ze spinazie planten in hun achtertuin.

Augh, ik heb gezegd, zou Karl May schrijven. Ik hoop nu dat de redactie de kakelende kip, die 'Het Ei' produceert, het zwijnen oplet, de doofpot indult, de pen uit de handen slaat. Ik denk dat ik dat in naam van vele VETO-fans mag vragen. Hak de betweterij, de keukenfilosofie, het déjà-vu-verstand, de puberintelligentie, de rioolwijsheid uit Uw én ons blad.

Met hoogachting,
P.D., Leuven.

Antwoord van de redactie.

Wij drukken bovenstaande brief af als voorbeeld voor de welgeteld 62 dito exemplaren, die ons bereikten. Het spreekt vanzelf dat de redacteur in kwestie een bolwassing onderging (een behandeling, die niet terugbetaald wordt door de

mutualiteit). Zo er geen beterschap optreedt in de produktie van de columnist wordt zijn gage niet meer geïndekseerd en wordt hij weggepromoveerd naar 'Ons Leven' of een ander parochieblad.

VAN NU TOT TOEN Deel 1: De Kringen

Van wat er vandaag de dag bestaat aan georganiseerde studentenstructuur, vormen de «kringen» wel de oudste elementen. Zo kan het V.R.G. (Vlaams Rechtsgeenootschap) er zich in 1985 op beroemen een kring-euwling in rechte lijn te zijn. Met enige nuances kan Medica reeds in 1984 haar honderdjarig bestaan vieren; deze kring werd echter opgericht onder de naam van 'Geneeskundig Genootschap'. Men zal tot de jaren tussen de twee wereldoorlogen moeten wachten om de 'boom' van kringen mee te maken en een profileren van de functie van een kring, zoals we die vandaag kennen, te zien aftekenen. En de eerste vijftig jaar?

Daarvoor moeten we een groeiend Vlaams bewustzijn als belangrijkste element bovenhalen; niet het politiek flamingantisme, maar een cultureel bewustzijn: de ontwikkeling van Vlaanderen via aandacht voor wetenschappelijke vorming in de Nederlandse taal.

De kringen die op het einde van de 19de eeuw ontstonden, waren privé-initiatieven van professoren en studenten die tot zelfstandige studierichting behoorden; ze legden er zich op toe het Nederlands als wetenschappelijke taal onder de knie te krijgen; officieel was zoets niet mogelijk binnen een volledig Franstalige universiteit; ook niet bv. voor de rechtsstudies, ondanks het feit dat er sinds 1873 een gedeeltelijke vermelding van het gerecht bij wet was doorgevoerd. De culturele emancipatiegedachte werd reeds in 1885 verwoord. Maar het zou tot 1903 duren tot deze idee grondig was doorgedrongen en zou leiden tot de oprichting van één grote studierichting 'Taal en Kennis'. Dit genootschap telde afdelingen volgens studierichtingen, die de basis vormden voor de latere zelfstandige kringen. 'Taal en Kennis', dat als vakgebieden omvatte: W&L, Landbouw, Geneeskunde en positieve wetenschappen, genoot de steun van de academische overheid.

Rond het einde van de 19de eeuw werd er ook in de Belgische politieke arena en door de Vlaamse studenten een politieke strijd voor gelijkberechtiging van het Nederlands begonnen. Deze had concreet voor de Leuvense universiteit tot gevolg dat er vanaf 1910 bij mondjesmaat en in golfende lijn Nederlandse kolleges werden ingevoerd. Vanaf 1930 ging dit aantal fors de hoogte in, zonder echter gelijk te worden aan de Franstalige. Hierdoor werd de wetenschappelijke bedoeling van een kring minder noodzakelijk (hoewel niet overbodig). De kringen die rond de jaren '30 ontstonden verlegden hun functie. Het

wetenschappelijk werk werd nog wel behouden, maar daarnaast waren er andere aandachtspunten: bevorderen van de gemeenschapszin en academische solidariteit tussen studiegenoten en versterking van de band met de oudstudenten. Meestal waren er nog profen (en oud-studenten) betrokken bij de oprichting van de kring, maar de zelfstandigheid ervan kwam tot uiting door het feit dat de praktische werking door de studenten zelf gerund werd.

Tegen de helft van de jaren '30 waren er 8 zelfstandige kringen: Germania, de Handeskring, de Landbouwkring, V.T.K., Vlaamse Pharmaceutische kring, het V.R.G. en «Taal en Kennis» met de twee afdelingen Geneeskunde en Wetenschappen. De best georganiseerde was Germania die als inspiratie voor de andere kringen gold.

Tussen de twee wereldoorlogen drongen de autoritaire en corporatistische ideeën ook door tot in Leuven. Deze hadden ook hun invloed op de inhoud en organisatie van de kringen. De wetenschappelijke vorming kwam op een zijspoor of de hoofdfuncties werden: solidariteit tussen profen en studenten per studierichting bevorderen, contact met afgestudeerden bewaren, de beroepsbelangen van de eigen richting verdedigen en de leden een katholieke, Vlaamse en academische vorming meegeven zoals die werd voorgestaan door het K.V.H.V. (de belangrijkste Leuvense studentenorganisatie tussen 1902 tot aan W.O. II aan Vlaamse kant).

Tot nog toe was er geen samenwerkingverband tussen de kringen. De aanzet hiertoe was het aandrigen van kringen om een vertegenwoordiging te hebben in

Een machteloos gevoel is even gevaarlijk als een gevoel van macht, want altijd zal het eerste overgaan in het tweede, hoe dan ook, en vice versa. (k.r.)

het bestuur van het K.V.H.V.; hierop werd ingegaan door het voorstel van het K.V.H.V. om de kringen samen te brengen en hen vandaaruit een plaats te geven in het bestuur. De concrete stap tot samenwerking tussen de kringen werd in 1936 gezet door het oprichten van de Federatie van Vlaamse Wetenschappelijke Kringen (4 kringen). Vanaf het academiejaar '36-'37 begonnen alle kringen zich aan te sluiten in het 'Interfakultair Verbond'. Naar het voorbeeld van de F.V.W.K. gingen de andere kringen zich eveneens groeperen per fakulteit. In 1940 waren er reeds 14 kringen, waarvan sommigen een uitsplitsing waren tussen kandidaturen en licenties binnen dezelfde richting. De kringen waren toen gegroepeerd in 4 federaties: 1. fakulteit W&L met Germania, Historische Kring, Klio en Filosofische Kring; 2. fakulteit der rechten met het V.R.G. (licenties) en Themis (kandidaturen); 3. fakulteit Wetenschappen met Chemische Kring, Landbouwkring, V.T.K., Wiskundige Kring en Pharmaceutische Kring; en 4. fakulteit Geneeskunde met een kring 'Taal en Kennis' per kandidaturen en licenties. De naam van de samenwerkingsstructuur tussen de kringen werd toen omgedoopt tot 'Fakulteitconvent' (wat in '52 omgevormd werd tot 'Fakulteitkonvent', beter gekend als 'het F.K.).

Het zou tot de jaren '60 duren voor de kringen een toonaangevende rol zouden gaan spelen. De kringen, of hun groepering in het F.K., hadden tot dan slechts een even grote invloed in overkoepelende studentenstructuren als andere (veelal sociaal gerichte) studentenorganisaties. Zo had het F.K. een rechtstreekse vertegenwoordiging in het Leuvense Studentenparlement (L.S.C. - 1945-1959) naast 4 andere organisaties; in het Leuvense Studentenparlement (L.S.P. - 1959-1962) had het F.K. in het dagelijks bestuur twee afgevaardigden, terwijl het parlement zelf werd gevormd door rechtstreeks verkozen individuele studenten.

Reeds voor Wereldoorlog II was er een sociaal bewustzijn — zij het eerder van karitatieve strekking — gegroeid bij de Leuvense studenten. Na de Wereldbrand II ging zich dit sneller ontwikkelen, maar ditmaal geschoeid op politieke en stu-

dentensyndikalistische leest, d.w.z. aandacht voor structurele noden en voor de eigen leef- en studiebehoeften. Dit leidde in de eerste helft van de jaren '50 tot de oprichting van een kursusdienst (later Acco), huisvestingsdienst e.d. Deze stroming, die in de eerste plaats gedragen werd door een aantal grotere Leuvense studentenorganisaties, had ook invloed op de werking van de kringen. Ze begonnen aandacht te schenken aan de interne-studie-organisatie binnen de richting en zorgden ook voor ontspanningsactiviteiten voor de leden. Tevens begonnen de eerste kringbladen te verschijnen. Onder de invloed van de democratiseringsidee en uitbreiding van de universitaire werking (uitsplitsing van fakulteiten in specialisaties, oprichting nieuwe fakulteiten) ontstonden er nieuwe kringen; in 1960 waren er 17, in 1967 reeds 22.

Na het de facto wegvallen van het L.S.P. in '62, begonnen de kringen aan invloed te winnen binnen de Leuvense studentenbeweging en werd het Fakulteitkonvent een belangrijk instrument om de studenten te organiseren. Dit belang uitte zich o.m. door de uitgave van het «F.K.-blad», later «Rerum» (1965-1970). Maar eveneens werden de kringstructuren een ideaal middel om de studenten te mobiliseren voor de grote acties («Leuven Vlaams», «demokratisering», «inspraak») van de jaren 60 en de volgende decennia. Als de kringen in de jaren '60 vooral een stevige rekruteringsbasis waren voor acties, dan vormden ze in de jaren '70 vaak zelf de initiatiefnemers voor diverse manifestaties. Zoals de zaak «Spies» (1973) waarbij Germania een protestactie begon tegen de «propagandalassen» van de Zuidafrikaanse prof Spies; een jaar later startten enkele kringen tegelijk de «boerenhulpactie» (helpen oogsten van gewassen op ondergelopen velden).

In 1969 werd aan de studenten — na actie — door de Akademische Overheid toegezegd dat ze toegang kregen tot verschillende universitaire structuren. Dit was niet het gewenste resultaat — nl. inspraak en medebeheer — maar vanaf dan zorgden de kringen voor vertegenwoordiging in fakultaire organen zoals Fakulteitsraad en POC.

De ontwikkeling die de kringen over zowat 100 jaar gekend hebben en vooral de realites die zich voorgedaan hebben in de afgelopen 30 jaar, behoren nu tot hun vaste werking en structuur. Didactische werkzaamheden, politiek-sociale

aandacht, activiteiten op ontspanningsgebied, dienstverlening zijn elementen die men in mindere of meerdere mate terugvindt in het werkingsterrein van de momenteel 27 bestaande fakulteitskringen.

m.m
(wordt vervolgd)

Kwistax-race

Wat eens als stunt bedoeld was, wordt tot traditie gebombardeerd. Woensdag 3 november 1982: VTK en Sportraad zorgen opnieuw voor sensatie met de reeds langverwachte en adembenemende kwistax-race.

Om 13 uur stipt zal men op het Hogeschoolplein in het hartje van Leuven voor de 3de maal het startschot gegeven worden van deze super-ludieke massa-activiteit, waar zelfs de meest schuchtere student zich als een kamikaze voelt. Tien uur lang zullen een twintigtal fakulteitskringen pogen 6 tweezitsstrand-gokarts in de strijd te houden. De aflossingen gebeuren natuurlijk in 'Le Mans'-stijl en een chicane waar de wagens op twee wielen doorscheren (en met een beetje 'geluk' zelfs overkop gaan) zorgt voor de nodige emoties en ambiance.

Wie zich niet hals-over-kop in zo'n avontuur wil storten, kan zich natuurlijk vooraf goed indrinken aan de biert en om de doodskreten van de aspirant-stuntmannen te overstemmen zal een discobar de nieuwste hits uitschreeuwen.

Even ludiek en origineel als de race zelf zullen de prijzen zijn, maar om daar meer over te weten is er maar één afspraak, woensdag 3 november, Hogeschoolplein.

24-uren

In den beginne waren ze met 2' n drieën en tien jaar later reeds met een dertigtal deelnemende kringen of peda's; wat eens een krankzinnige weddenschap leek groeide uit tot een der grootste studentenmanifestaties.

Elk jaar lokten de 24 uur van VTK en Sportraad een massa toeschouwers en deelnemers, vorig jaar kwamen er meer dan 4000 sportievelingen hun beste beentje voorzetten en elk jaar worden de nodige records gebroken.

Zeg dat VTK en Sportraad 't gezegd hebben

NOVEMBER: SPORTMAAND

In totaal werden zomaar eventjes 20.814 rondjes gdraaid, hetgeen niet minder is dan de afstand Heverlee - Moskou en terug. Toch nie slecht voor manne mē nen bierbuk!

Dinsdag 23 november om 19 uur gaat uitgave 1982 van start en traditioneel lopen profen in turnbroekje de eerste rond(n). Zulk een manifestatie gaat natuurlijk gepaard met de nodige animatie, elk uur wordt een originele prijs toegekend, bv. de prijs van de snelste, jongste, sportiefste, moedigste, origineelste ... Wie zal het VTK-record van 929-ronden

verpulveren? De handschoen is geworpen! 24 uur na het startschot zal bekend zijn wie de trofee naar huis mag nemen.

Organisatie: VTK en Sportraad.

Michel Hendrickx,
Sportverantwoordelijke VTK
tel: 016/20 00 97 (toestel 103)

Chris Meulijzer,
Verantwoordelijke Sportraad
tel: 016/23 38 51 (toestel 134)

Ook de toeschouwers worden vriendelijk verzocht een helm te dragen dit jaar

Studentenmarathon Antwerpen-Leuven

Indedaad, ook de studentenmarathon is aan een jubileum toe, want op 10 november e.k. gaat de 15e editie van deze massasportklassieker van start, onder naar wij hopen massale belangstelling.

Wat eens zo klein begon — 4 rechtsstudenten die voor 130 bakken bier (Stella) wedden dat ze binnen de zoveel uren vanop de Keizersberg tot op de Grote Markt (Café Den Engel) in Antwerpen konden geraken, wat hen ook gelukte! — is met de jaren uitgegroeid tot een semi-professionele organisatie, waaraan vorig jaar zomaar eventjes 256 studenten deelnamen.

Ook dit jaar belooft het weer een grote happening te worden en gaan we waarschijnlijk regelrecht op een nieuw record af, want ook Antwerpen verzekerde ons nu zijn volledige steun.

Tenslotte dit nog: het gaat niet in de eerste plaats om de prestatie, dan wel om 'het erbij zijn', het 'meedoen', de 'gezonde ontspanning'. Deze manifestatie staat dan ook open voor alle geïnteresseerden hoewel we ons in de eerste plaats richten tot alle studenten van het universitair — en het niet universitair hoger onderwijs uit dit landje.

Inlichtingen:

(voor Leuven en Mechelen)
Chris Meulijzer,
Sportraad K.U. Leuven,
Tervuurvest 101, 3030 Leuven
Tel: 016/23 38 51 (toestel 134)

(voor Antwerpen)
Commissariaat voor de Sport
RUCA - UIA
Middelheimlaan 1, 2020 Antwerpen
Tel.: 03/218 07 43
03/218 07 44

Krijgshof bevestigt 24 maanden tegen totaalweigeraar

Wat u over Koen Nyssen niet weten mocht

«Koen Nyssen kan niet als een criminele delinquent worden beschouwd: opinies kunnen niet bestraft worden. (...) Ik pleit hier voor U, zonder illussies, voor een man zonder schuld. Hij zal opgesloten worden omdat hij een vrij man is.» Met deze woorden besloot Jos De Man zijn pleidooi voor de 2 generaals- en 3 kolonelrechters van het Krijgshof. Enkele ogenblikken nadien beval een haast uitzinnige voorzitter in krakkemikkig Nederlands «de zaal te ontruimen» (sic). Direct gevolg: Koen Nyssen's Verklaring (hierbij afgedrukt) diende achter gesloten deuren te worden afgelegd.

Dit was de zitting van donderdag 14 oktober betreft. (1) Op donderdag 21 oktober bevestigde het Krijgshof in haar definitieve arrest het vonnis van de Krijgsraad: Koen Nyssen wordt veroor-

deeld tot 24 maanden militaire gevangenisstraf (art. 45 Mil. Sw. — Wet van 24 juli 1923) wegens het plegen van «deserte in vredesstijl als diensweigeraar» (art. 45 Mil. Sw., art. 107 §1 1° van de Dienst-

plichtwetten).

Ter herinnering: Martin Van Kerrebroeck daarentegen werd door de correctionele rechter op basis van art. 32 K.B. 20 februari 1980 tot 4 maanden gevangenisstraf veroordeeld. De wet voorziet hier een gevangenisstraf van 3 maanden tot 3 jaar, doch het O.M. vorderde 'slechts' 6 maanden. Beide partijen gingen intussen in beroep.

(1) wegens plaatsgebrek in dit nummer en o.w.v. moeilijkheden met tante Post vorige week kan een uitvoerig verslag van de zitting van 15 oktober niet meer in Veto worden afgedrukt, waarvoor onze excuses.

“De ziel van deze rechtbank is verkocht”

Geachte heren van het Krijgshof, Lieve vrienden achter me,

Allereerst wil ik duidelijk maken dat ik met de gang van zaken, hier, niet akkoord ga. Ik weiger legedienst om zool politieke als gewetensredenen. Als ik daarom hier terecht zou moeten staan, en dat gebeurt hier, is dat omwille van 'n politiek «misdrif». Politieke misdrijven worden behandeld voor 't Assisenhof en niet hier (denken we even aan die Vlaams Blokster die 'n wet overtrad — vervalsen van handtekening — omwille van politieke redenen). De ziel van deze rechtbank is verkocht; ze is noch onafhankelijk noch onpartijdig. Ik verwerp deze rechtbank in 't bijzonder omdat ik geen militair ben. Niettemin wil ik mijn motivatie wel verduidelijken. Zo, dat is me van het hart.

Mijn weigering komt ten dele voort uit principes, principes die misschien niet te realiseren zijn, maar die allezins het verdedigen en betrachten waard zijn. Zij komt ook ten dele voort uit praktische ervaring, getuigenissen van anderen, gevoel EN protest tegen de voortschrijdende bewapeningswedloop en militarisering.

Ik en vele anderen zijn op zoek naar 'n zichzelf sturende samenleving. Ik wils alle vormen van machtsstructuren die op ongelijkheid berusten, op zeggenschap van de ene mens over de andere af. Geen wonder dat ik me verveeg tegen dit leger en 't militarisme in 't algemeen. De staat bezit 't geweldsmonopolie. Het leger is het belangrijkste geweldsinstrument waarover de staat beschikt. Het gaat mij niet alleen om de functie, de rol van het leger in de samenleving maar ook om de verhoudingen in 't leger die berusten op bevelen, hiërarchie, en op het niet-verwoordelijk zijn voor het geweld dat door de soldaat is gepleegd.

In het leger wordt verantwoordelijkheid over eigen handelen afgewomen. De ruggegraat van 't leger bestaat uit discipline en «bevel is bevel»-principe. Discipline maakt de eigen wil kapot. Discipline houdt in dat je soldaten onmondig maakt en blind bevelen kunt laten opvolgen, door discipline maakt men bewust van jonge jongens potentiële moordenaars.

In de New York Times van 30 november 1969 stond 'n interview met de moeder van soldaat David Paul Meadly die op bevel mee had gedaan aan de massamoord van Amerikaanse militairen op de burgers van de nederzetting «My Lai» in Vietnam. Ze zei: «Ik heb ze 'n goeie jongen gestuurd en ze hebben er 'n moordenaar van gemaakt».

Er is nog nooit 'n tijdvak geweest in de geschiedenis dat er zoveel oorlogen werden gevoerd en op zo'n grote schaal en met zoveel slachtoffers als de periode na de 2de W.O. Deze oorlogen speelden zich vooral af in de derde wereld onder supervisie van de 2 grootmachten. Dat is natuurlijk geen toeval. Men vecht er over de hoofden van de bevolking heen 'n economische en of machtsrol over. Richard Falk, 'n Amerikaans militair raadsman tijdens de oorlog in Vietnam zei 't volgende: «De oorlog in Vietnam heeft duidelijk aangegeven hoe gemakkelijk de moderne mens en de moderne staat — ondanks alle pretenties van «beschaving» — tot barbaarsheden kan vervallen in 'n oorlog in 'n ver land, waar geen sprake is van verdediging van eigen grondgebied en waar ook de nationale veiligheid nauwelijks op 't spel staat. Het gaat hier niet enkel om Vietnam, maar ook om Afghanistan, El Salvador, Guatemala, Honduras, Libanon...»

Denken we ook maar een aan de nucleaire dreiging! Hierover wil ik enkele konklusies aanhalen van het Zweeds Instituut voor Vredesonderzoek, SIPRI.

- De wapentechnologie nadert het punt, waarop elk der beide supermogendheden, de Verenigde Staten en de Sovjetunie, in staat zijn de tegenstander met één verrassingsaanval met kernwapens uit te schakelen.

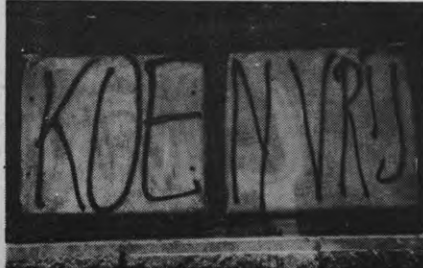
- Diezelfde technologie begint tevens de mogelijkheden te verschaffen voor het voeren van «beperkte kernoorlogen». Dit is mogelijk geworden, omdat men erin geslaagd is kernwapens met 'n zeer grote precisie te ontwikkelen.

- De meeste ontwikkelingen op het gebied van de kernwapening in de afgelopen tien jaar zijn niet het toevallige resultaat van technologische vooruitgang in het algemeen, maar zijn welbewust nagestreefd door besluitvormers, die de vermoedelijke uitwerking van hun beslissingen overzagen. Terwijl men dus enerzijds onderhandelde over zgn. «beperking» van kernwapens, voerde men anderzijds de kernwapening juist op.

We leven nu in 'n tijd dat 'n militair konflikt de aanleiding kan geven tot 'n mensonterende atoombomoorlog... en nog weet me niet van stoppen. De plaatsing van atoombommen hier, de aanmaak van biologische en chemische wapens, enz... Onze beleidsmakers gebruiken steeds het lidmaatschap van de NATO als excuus om het starten van eigen vredesinitiatieven af te wimpelen. We moeten onze verplichtingen voldoen en bovenal trouw zijn. Het is inderdaad waar dat de bondgenootschappen 'n actieve vredespolitiek in de weg staan. Omdat we deel zijn van het geheel: lid van één van de militaire blokken: de NATO. Laten we dan 'n eerste stap zetten in de richting van 'n actieve vredespolitiek: België uit de NAVO en de NAVO uit België.

Maar gelukkig groeit er ook 'n massaal verzet!

'n Klein jaar geleden kwamen er hier in Brussel 'n kwart miljoen mensen op straat. Mensen die het zat waren dat ondanks vele tekens uit de samenleving er niet wordt begonnen met 'n actieve vredespolitiek. Mensen die het niet meer zagen zitten dat enkelen beslissen over levensbelangrijke vraagstukken als oorlog en vrede. Mensen die vinden dat we niet voor de zoveelste keer moeten ja knikken als er van ons wordt geëist dat er kernwapens worden geplaatst op eigen grondgebied.

Mensen die vinden dat als men vrede wil, men de vrede moet voorbereiden en niet de oorlog. Een van die velen was ik.

Al deze tekens van onvrede worden genegeerd. Beslissingen worden genomen over de hoofden van de mensen heen. Om dit tegen te gaan zullen we, naast actie en propaganda, bereid moeten zijn met onze persoon er kracht aan te geven; dit door dienstweigering, dienstnemen met de bedoeling deze destructieve macht van binnen uit te hollen, directe acties, blokkade's enz...

En niet alleen die bewapeningswedloop maar te zorgen. Ook de voortgaande militarisering van onze samenleving. Het leger en paramilitaire organisaties — zoals de rijkswacht — kunnen ook ingezet worden tegen de eigen bevolking. Denks maar aan Zwartbep, de metaalarbeidersbetoging, de jongerenmars voor werk, de oefeningen van het leger die hebben plaatsgevonden om mogelijke werklozen-omstandigheden neer te slaan, hoe dikwijls heb ik niet demonstraties e.d. bloedig in mekaar zien slaan, huiszoekingen, de ontruiming van de Arenawei, arrestaties... Binnenkort moeten we naast onze identiteitskaart ook nog 'n arbeidskaart verplicht op zak hebben. Het plan om jaarlijks 3000 jongeren hun legedienst te laten doen bij de Rijkswacht. De politieke gegevens van duizenden mensen die zijn opgeslagen in 'n centrale computer. De kerncentrales, de dumping van nucleair afval, wapenopslagplaatsen, en nog veel meer objecten en handelingen die gepaard gaan met 'n verdergaande militarisering.

Uit mijn levensovertuiging en de rest van het verhaal dat ik U verteld heb, zal het U nu wel duidelijk zijn waarom ik dienstweiger. *Waarom doet die jongen dan geen burgerdienst?* U zich afvragen. Het is absurd, zelfs pervers, dat als men onzinnig gewelddadig afwijst men daarvoor 'n vervangende dienst zou moeten doen. Die wet functioneert als 'n soort zijstraat. Je kritiek wordt er door uitgeschakeld. Als ik 'n beroep doe op die wet die de mogelijkheid van vervangende dienst regelt worden mijn geweten en opvattingen ter discussie gesteld en niet het militarisme — net alsof ik 'n ziekte zou hebben. Ook de omstandigheden zoals dubbele diensttijd, het niet aanvaarden van politieke motieven, het gewetensonderzoek, de werkregelingen die vallen onder 'n militair aandoend reglement i.p.v. onder 'n arbeidsreglement, de materiële omstandigheden enz... Let wel, ik wil me best ten dienste stellen van de samenleving — ook vrijwillig, maar niet op deze dubbelzinnige en hypokriete manier.

IK WEIGER TOTAAL! IK VERDOM HET!

Hier in dit gebouw worden dagelijks jonge mensen veroordeeld tot naar verhouding vrij zware gevangenisstraffen. Duizenden jongeren komen voor 't eerst tijdens hun legedienst in aanraking met justitie en het gevangeniswezen. Meestal wegens desertie; desertie om verschillende redenen: men kan de discipline niet meer aan, financiële problemen, familiale omstandigheden, worden door medesoldaten en oversten vernederd omdat ze om de één of andere reden naar maatschappelijke normen «abnormaal» zijn... In plaats van de problemen 'n grondig te onderzoeken; worden ze één voor één, het gaat hier niet om 10-tallen maar honderden, zelfs duizenden; van drie maanden (waarvan mogelijk enkele voorwaardelijk) tot soms meer dan 'n jaar (meerdere deserties) als criminelen behandeld en achter slot en grendel opgesloten. Voor U heren van het krijgshof is de zaak dan opgelost, voor deze jonge mensen begint de ellende pas...

Ik verwacht van deze militaire rechtbank dan ook geen redelijkheid. Ik weet dat deze, en ook de vorige rechtzaak 'n schijn vertoning is. Ik weet dat de straf al vast stond voordat deze rechtzaak begon. Ik weet ook dat er hier naar mij geluisterd wordt om de enige reden dat dit 'n eerlijk proces moet toeschijnen. Het is niet eerlijk noch rechtvaardig.

't Is als 'n vegetariër die zich voor 'n slager moet verantwoorden waarom hij of zij geen vlees eet. 't Is ook 'n vorm van bloedwraak: ik klaag 't militarisme, 't zinloze geweld, 't onderdrukkende geweld en haar vernietigingsoorlogen aan, en het zijn juist degenen die dit symboliseren die mij beoordelen of beter gezegd veroordelen. Waarom doe ik me eigenlijk de moeite om me hier te verdedigen? Ook al heb U niet de bevoegdheid om mij hier te veroordelen, U doet dat toch. Ik ben die 5 maanden — overigens onzinnige — vernedering hartgrondig beu. Ik verwacht van U niets anders dan dat U deze vernedering stopt en dat U mij over enkele ogenblikken als 'n vrij man naar buiten laat gaan. Tevens heb U hier 'n kans om samen met mij 't zinloze geweld, 't mensonterende militarisme en de voorbereiding op 'n allesvernietigende oorlog af te wijzen. En tegelijkertijd samen met mij en alle anderen hier in de zaal te ijveren voor 'n vredevolle en vrijere wereld waar geen plaats is voor onderdrukkend geweld.

Ik sluit me graag aan bij wat Einstein — wiens geniale ideeën en denkbeelden helaas worden aangevoerd voor mensvernietiging i.p.v. mensverwelklijking — die ooit zei: «Wanneer iemand met plezier in het geld op muziek kan marcheren, dan veracht ik dat, hij heeft zijn hersens per verissing gekregen, aangezien het ruggemerg alleen al voldoende zou zijn. Deze schandvlek van de beschaving moet men zo snel mogelijk doen verdwijnen. Helendom op kommando, zinloze geweldpleging, ellendige vaderlandstiefe, wat haat ik dat. Ik zou me nog liever laten vermorzelen dan aan dit ellendige gedoe te moeten deelnemen. Desalniettemin geloof ik zozeer in de mens, dat ik weet dat dit spookbeeld allang verdwenen zou zijn, wanneer het gezonde bewustzijn van de mensen niet door zakelijke en politieke belanghebbenden, door school en pers, systematies verpest was.»

En Brecht schreef: «Generaal, de mens is zeer bruikbaar. Hij kan vliegen en hij kan moorden. Maar hij heeft één nadeel: hij kan denken!»

(Koen Nyssen, 14 oktober '82)

Kitch-kult of gròot?

Een van de meest populaire (lees: minst inpopulaire) genre's van hedendaagse muziek is ongetwijfeld de Amerikaanse Repetitive Muziek met componisten als Glass, Reich & Riley. Deze laatste werd 4 jaar geleden op het Klapstuk-festival voor het Leuvense publiek plotseling bekend toen hij een propvolle Grote Aula tot een bepaald groot enthousiasme wist te brengen.

Maar is zulk sukses een referentie? Even natrekken naar dit persoon, onder het motto: «Terry Riley, kitch-kult figuur of Grote Vernieuwer?»

Fluxus: revolutionairen

Terry Riley (1935) raakte, na een praktisch als ragtime-pianist, in de vroege 60-er jaren bij de toenmalige extreme avant-garde betrokken: de Fluxus-beweging, een muzikale tegenhanger van de performance-beweging, die de grenzen van het muzikale verlegde. Fluxus huldigde grotendeels de experimentele muziek: de muziek zelf wordt niet op partituur uitgeschreven, wel het proces dat je moet volgen om tot het klinkend resultaat te komen. Een pittig en typisch, maar minder bekend voorbeeld van dit denkwaardig fenomeen is *Piano Piece n° 1* voor Terry Riley van La Monte Young, met als enige partituur de volgende opdracht:

De uitvoerder (in *casu* Riley) duwt de piano naar een muur op het podium. Als het instrument (eindelijk) tegen de muur is gesukkeld, poogt de uitvoerder de piano door de muur heen te duwen. Als hem dat lukt, duwt hij de piano door de volgende muur, enz. De compositie is volledig beëindigd als de uitvoerder te moe is om nog verder te duwen...

Belangrijk in die werken is in elk geval het nieuwe begrip van 'tijd', ooit door John Cage ingezet. De duur van een werk is de tijd die nodig is opdat het proces (het experiment) zich zou voltrekken, i.e. dat de uitvoerder te moe wordt. De tijd wordt ontdaan van zijn finaliteit, hij heeft geen functie meer in de muziek zelf, hij dient niet meer tot leidraad waarvoor elke klank zich moet richten. Dezelfde uitvoering kan niet meer tweemaal plaatsvinden (*uniciteit*) en ieder afzonderlijk moment binnen de uitvoering wordt zelfstandig (er is immers geen tijd meer om alle verschillende klanken aan

te binden.) Elke klank binnen dat moment is even belangrijk, ook de trein die toevallig voorbijrijdt.

In deze periode was Terry Riley reeds vrij actief: hij maakte een 3-tal tapes, nam deel aan een improvisatiegroep (o.a. met Pauline Oliveros) en vulde soms het *Drum House*-ensemble aan. Dit was een groep onder leiding van La Monte Young, met o.a. John Cale, die zich o.a. bezig hield met de uitvoering van *The Tortoise, his dreams and his journeys*, een werk van Young, dat oneindig lang voortduurt en waar regelmatig eens de draad van opgenomen wordt. Riley werkte ook een tijd in de studio's van de ORTF en maakte filmmuziek.

Een eigen leaak

Vanaf '64 begint Riley duidelijk een eigen muziek te maken. Het zal een evolutie worden waarin het agressieve van de Fluxus wordt afgezwakt en het nihilisme versterkt.

In '64 komen de eerste echte «Riley-stukken» van de band: de «Keyboard Studies»: 15 korte melodische cellen worden opgegeven op de partituur, de uitvoerder(s) moet(en) elke cel zo dikwijls spelen als hij/zij maar wil(len), maar ze moeten wel allemaal gespeeld worden, in de juiste volgorde, en op constante snelheid. Van hetzelfde jaar dateert «In C», een werk voor een willekeurig ensemble, gebaseerd op dezelfde beginselen, maar met meer improvisatievrijheid voor de uitvoerders. Toch waren Riley's voorschriften nog strak genoeg om het uiteindelijk klinkend resultaat nog in zijn macht te hebben.

vervolg op pagina 8

Advertentie

DEN DELPER
1972 - 1982
PARIJSSTRAAT 30 LEUVEN

Na tien jaar
Leuven
meest gereputeerde
dag- en nachtcafé

Het is eindelijk weer zover. VETO jaargang 9 zal dan toch weer het kwalitatieve niveau van vorig jaar weten te bereiken. Voor duizenden was immers de hoop de weergalozes filmrubriek van VETO's filmredactie ooit nog in deze kolommen terug te vinden, al vervloeden.

Het is dan ook slechts op algemene aanvraag — waarin REX-direkteur Dijk, Studio-baas Rastelli en de DAF-jongens en -meisjes een doorslaggevende rol speelden — dat onze medewerkers van jaargang 8, ondanks hun internationale weerklank, bereid gevonden konden worden om hun cinegele braksels opnieuw over VETO's pagina's te laten leegvloeien.

Op het gevaar af daarmee het blad wéér op de rand van de afgrond te brengen, hebben wij toch gemeend aan de opinio communis te moeten toegeven — is dat immers niet ons devies? — en J.H. + Marksken weer vrij te laten rondlopen op VETO-pagina's.

Hasta la victoria siempre.

Film 1982-'83: Rex bijt spits af

Ook film in ciné Rex, zowaar

Heel vorig jaar hebben we een filmrubriek weten hoog te houden zonder ook maar één woord te spenderen aan de films die in ciné Rex geprogrammeerd werden. Hoe we dat *klaar* gekregen hebben (ja sorry, hoor; 't grapje wordt echt vervelend, Mark), weten we nog altijd niet zo goed. Studio 1 en 2 en hun kersverse prematuurte (waarvoor overigens gelukwensen aan de gelukkigige ma en pa) bieden anders ook niet die films waar je vingers en tenen van aflukt. Enfin, vanaf heden kan dat verwijt — Rex links (? kan nog linker dan wij?) laten liggen — ons ook al niet meer gemaakt worden. Want wij gingen er vorige week een heuse FILM zien, en daar maken we dan maar meteen wat woorden aan *vul* ook. Beter gaat echt niet.

Kopstoot tegen de paal: pijnlijk

Het begint anders allemaal niet slecht in *The Sword and the Sorcerer* (1982). Vreselijk knap gemaakt, zowel wat de kameravering, de aan- en ontleding, als de optische effecten betreft, dat zeker. En van de eerst misleidende, want naar verveling neigende openstelling van overvleesende klisjes uit het Hollywoodse zwaardfilmjargon heb je snel door dat het grappig bedoeld is. Je denkt dan van: jaaa, dat is nou duidelijk ironie, *duidelijk*. En dan ga je zitten wachten op wat er van de vlot lopende en verzorgd geusualiseerde genre-pastiche gaat worden. Maar dan komt er helemaal niets meer; dat was het. Je komt buiten en je hebt ontspannen en onbevangen zitten knippen naar een best leuke, onderhoudende avonturenfilm, die wel een loopje neemt met de afgedragen konventies van het eigen genre, maar verder helemaal niet aandringt en het inhoudelijk hierbij voor bekeken houdt. Nogal frustrerende konfektie-cinema van de typisch Amerikaanse, hersenloze soort: Arendsoog en Witte Veder spelen cowboy en indiaantje, Uncle Sam doet pangang naar Fritz en Pa en Ma Boerzjwa duiken nog snel even tussen de lakens na het ontbijt om de frustraties van de zware dagtaak af te reageren.

Gelukkig zijn niet alle Amerikanen en hun films *zo tof en knap*. Soms zit er ook nog denkwerk achter, ook wanneer ze een avonturenfilm maken die in *The Darkest of Ages* speelt. Zo is bijvoorbeeld *Conan the Barbarian* (1981), om een andere recente mantel-en-degen(?) 'avonturenprent' te nemen, een veel degelijker variant in het genre. De aankleding en de visuele scheppingskracht zijn minstens even, zo niet meer overtuigend, allicht origineler; maar dat is niet de reden. Tevens is John Milius, de regisseur van *Conan* en van huis uit een scenario-schrijver, een veel treffender verteller dan de scenarist van *The Sword and the Sorcerer*; maar ook dat is niet de reden. *Conan gaat echter ergens over*: hoe rechts, hoe veroelijken en verwerpelijken Milius' ideeën ook zijn voor ons, lekker links intelligentia progressiva van Vlaanderen, hij geeft aan die stoere mannen-Middeleeuwen een politiek-filosofische dimensie. Voor Milius is een maatschappij die gebouwd is op de bonkige mannenmacht van enkelen, de basisoplossing, ook voor de twintigste eeuw, en hij weet dat ook nog verduidelijk knap aan te brengen. Vanuit de ultra-rechts-hier zijner ideeën gedacht zouden wij, left wing braintrust van West-Europa (is er een andere wing?), natuurlijk zeggen: *gevaarlijk knap*. Maar dan wel interessant: Milius heeft wat te vertellen en hij heeft zijn medium uitermate onder de knie. Wat is cinema overigens anders in zijn *pure betekenis*?

Nochtans slaat ook Milius de bal *grondig* mis wat zijn interpretatie van de Middeleeuwen betreft. Er valt immers heel wat meer en heel wat rijkere stof te rapen in de literaire informatie die ons toewaait uit dat heerlijke tijdperk. Neem bijvoorbeeld de hele verhaalstof rond Koning Arthur.

Het ultieme zwaard onder de mantel

Van alle verfilmingen van de befaamde Arthur-legende is John Boormans *Excalibur* (1980) veruit de meest boeiende. Eenvoudiger gezegd: het is de eerste ons bekende film die de Athur-story niet vermakkereert tot een scoutsachtig stoere-jongens-onder-elkaar geflikker of als historisch-nationalistisch verklaringsmodel voor de eenheid en grandeur van The British Empire voorlegt. Nochtans: Boorman is wel degelijk op en top Brit. En de Arthur-mythe is uiteindelijk nog meer typerend voor de *Volksgeest* van het Eiland der Eilanden dan West Ham

United, The Jam of fish & chips. Daaruit volgt dat slechts de Angelsaks of de Anglofiel (= een intelligent mens) het universalisme en de rijkheid van de Arthur-problematiek kan herkennen. Want Arthur en (vooral) zijn entourage komen als grote overwinnaars uit het Donker *flat lux* Middeleeuws literair strijdperk. Worden met forfaitcijfers naar huis gestuurd: Dantes geflikker met Beatris, Petrarca's hoereloperij met Laura (cfr. de uitdrukking: «een blaauwraatje lopen»), de hoofse Eunuch Edele Dame Roman waartoe ook de Lancelot Dulac in Romeanse versie behoort; en, aan de andere frustratiekant, religieuze doe-het-zelvers als Treets van Avila en Ansjé Bijns. De hete

Romaanse kultuur en de Icarus-vluchten van religieuze *headbangers* moeten het afleggen tegen de «voor-hoofse» maar eeuwigeldende waarheid dat alles (ook sex? vooral sex) draait rond het begrip Macht, zoals ook de Arthur op rijpe leeftijd moet erkennen.

Macht en het menselijk falen — ora pro nobis — zijn dan ook de sleutelbegrippen waarvoor Boormans *Excalibur* (nog steeds '80) draait. In die zin is bewuste film zeker géén adaptatie van het meest bekende Arthur-werk uit de donkere tijden, te weten Malory's *Morte d'Arthur*, wat een interessant boek is als synthese van de diverse periferie Arthur/Tafelridders-legenden uit, pakweg, de vier voorgaande eeuwen maar voor de rest al even boeiend als de opstellen van Jan H. Verbanck in de *papschool* («Mijn Pappie» uit 1963 en «Mijn fallische faze» uit 1964).

De *Morte d'Arthur* is eigenlijk de Engelse, literaire pendant van Griffiths *Birth of a Nation* (1917), en van zulk chauvinistisch nationalisme mag *Excalibur* (80, dus) zeker niet beschuldigd worden; de film behandelt wel een geboorte, maar dan die van de mens als rationeel (niet onmiddellijk vleidend bedoeld) wezen, losgerukt uit de bescherming van én tegelijk de metafysische angst voor het bovennatuurlijke, magie, vervloekingen, bewegende wouden en geestesverschijningen.

Merlijn, eigenlijk de meest belangrijke en zeker de meest charismatische figuur uit de film, is dé representant van de overgangsfaze: hij is de wijze, Platonische magiër uit de oertijd die door zijn duizendjarige verblijf onder de mensen een «rastig hersenlelijk heeft opgelopen». Het resultaat is een Merlijn als kolderfiguur, behept met kleimenselijke «dekadente» trekken: deze figuur staat mijlener van de bloedsérieuze magiër uit, bvb., de Rode Ridder-verhalen of van Malory's cannabisvretende profeet cum delirium tremens. Hij leunt erg dicht aan bij de Merlijnfiguur uit Terence Whittes schitterende boek, *The once and future king*, met welk boek *Excalibur* (?) trouwens een karrevracht affiniteiten vertoont.

Verre gaande analyse zou zelfs wel eens kunnen uitwijzen dat de film juist daar wat mank loopt waar Boorman van Whites interpretatie afwijkt. We doelen hier voornamelijk op de Graal-story die op zich wel meer dan uitmuntend geusualiseerd werd, met een leuke dosis doemdenkerij, maar thematisch, ons inziens, niet in de verhaallogica kadert. Normaliter wordt de zoektocht naar de Graal in verband gebracht met de noodzakelijke vergeestelijking/*Christiansering* van de riddorde (Macht die gaat stoeien op Geloof), in *Excalibur* (1) lijkt de Graal niet méér te zijn dan een wondermiddel dat Arthur — en tegelijk het verdoerde land — zijn potentie moet teruggeven nadat hij zijn zwaard, zijn geferudianiseerde pns dus, tussen de overspelige Gueuvere en Lancelot gepland had. Het weze zo.

Mordred, The Traitor, heeft onze Tuur niet volledig tot bal gehakt en Boorman heeft hem, niet met het zwaard tussen de benen, in een prachtig roodgelfilterd beeld op rust gesteld in Bryan Ferry's nostalgische Avalon, alwaar hij op een nieuwe glansrol wacht. De vraag is: welk episch cineast wil het wagen zijn zwaard in de Arthur-saga te steken om Boorman te overtreffen? Want, hoe sterk *Excalibur* ook is, hij is nog niet het saturatiepunt in de filmische hongering naar de boeiende, donkere tijden. Zet het diafragma verder open en zij zullen belicht worden.

Mark Vanheerentals
J. H. Verbanck

De mystieke krachten van de middeleeuwen zoals *The Sword and the Sorcerer* ze in al haar versleten banaliteit ten tonele voert; wel 'overdone', en gelukkig maar.

DAARVOOR MOET U BIJ CABAY

Zijn:

- AKADEMISCHE LITERATUUR:
  - FILOSOFIE
  - PSYCHOLOGIE
  - SOCIOLOGIE
  - POLITIEK
  - ECONOMIE
  - INFORMATIE
- ALGEMENE LITERATUUR:
  - NEDERLANDS
  - FRANS
  - ENGELS
  - DUTS
  - SPAANS
- DAGBLADEN
- TIJDSCHRIFTEN
- WEEKBLADEN
- STRIPS
- TYPEN EN DRUKKEN VAN THESISSEN PAPERS JAARWERK

CABAY - TIENSE STR. 82 3000 LEUVEN
CABAY - FOCHPLEIN 6 3000 LEUVEN

LOVANIA HI-FI

A. DUCHESNE Mechelsestraat 38 3000 Leuven
016 22 55 59

OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE 5% KORTING

TEAC Artistry in Sound
ONKYO
JBL
TENSA SANYO

Film te boek gesteld

Manhattan. Draaiboek van Woody Allen en Marshall Brickman uit het Amerikaans vertaald door Barbara Van Kooten.

En daarmee is eigenlijk alles gezegd. Maar misschien heb je de film nog niet gezien. Vandaar.

Woody Allen staat dus voor droge tragikomische en zelfrelativerende humor. Of het nu gaat om televisie, auteur-zijn, Nabokov, Lenny Bruce, Heinrich Böll of bisexualen-humor is het enige wat Allen (of noem hem even Isaac

Davis) heeft tegenover seksuele, intellectuele en persoonlijke frustraties; kortom tegenover het gebrek aan communicatie. In *Manhattan* krijg je de (joods) intellectuele elite die zich optrekt aan het praten over de kunst. In dat gewauwel kan de lezer-toeschouwer zich wel herkennen maar identificatie met de personages is niet mogelijk omdat die allemaal net iets te doorzichtig zijn. Een streling dus voor de 'intelligente' lezer-kijker die op haar/zijn beurt al even vlug door Allen doorprik wordt. Een elite die de bestaansleegte vult met holle woorden. Situatie dat in het grijze Manhattan en laat een zwart gebrild gefrustreerd mannetje het in beelden en woorden omzetten. Die sfeer en de spitsvondige dialogen zijn nu ook terug te vinden in het in het Nederlands vertaalde draaiboek:

"Ike (BB in microfoon): Een idee voor een kort verhaal... (zucht)... over eh... aan de lopende band van die echte, eh... onnodige, neurotische problemen voor zichzelf creëren omdat ze zich dan eh... niet meer met de nog onoplosbare, beangstigende problemen over eh... het universum hoeven bezig te houden.

Aldus Isaac Davis. Woody Allen. Het boek. De film.

Marleen Wijnants

Allen Woody, *Manhattan*, Draaiboek van Woody Allen en Marshall Brickman uit het Amerikaans vertaald door Barbara Van Kooten, De Bezige Bij, 1982.

De ontwikkeling van ons verstand heeft ertoe geleid dat we dat verstand konstant moeten aanwenden om het in toom te houden

(k.r.)

Stella
Artois**Uitnodiging**

Zo U bierliefhebber bent, nodigen wij U uit het brouwproces in de brouwerij mee te maken en het eindresultaat, een lekkere Stella, mee te proeven.

Geïntereeserd?

Vraag uw kring, of club een bezoek te organiseren aan de Brouwerij Artois.

Bel «Public Relations»: 016/24.71.11

Tot binnenkort

Echt waar? 100 Stella's zo maar gratis?

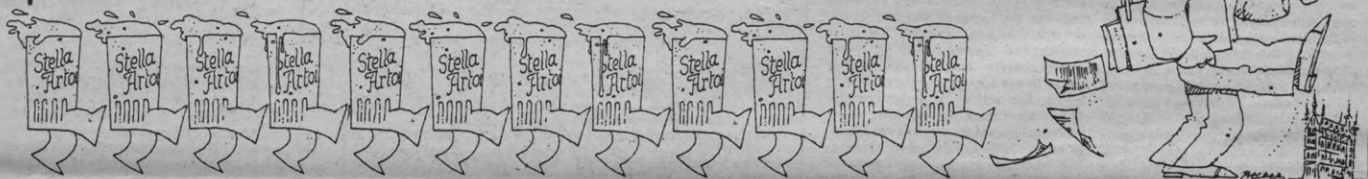
Ja, dat klopt! Als je deze maand je 21ste verjaardag viert dan bieden wij, van de Stella, je 100 waardebons aan. Daarmee kan je je talrijke vrienden trakteren in één van de typische Leuvense studentencafés, waarvan er wellicht één je stamkroeg is.

Waarom? Kijk, je moet het zo zien. Zoals alle goeie dingen in het leven moet je Stella leren waarderen. Want Stella wordt gebrouwen voor echte bierkenners. En eens je de pittige hopsmaak van Stella te pakken hebt, wil je geen andere pils meer. Krijg de Stella-smaak te pakken .... op onze kosten. Wij vinden het een goede belegging!

Als je dus ingeschreven bent aan de K.U.Leuven, en je wordt 21 in de loop van oktober 1982, dan liggen er in onze brouwerij, Vaartstraat 94 te Leuven, 100 Stella-waardebons voor je klaar. Vraag naar Maurice Cauberghs, die zorgt verder dat alles in orde komt (tel. 016/24 71 11).

We wensen je verder een allerbeste 21ste verjaardag toe en hopen dat het een fijne herinnering blijft aan Leuven-Bierstad. We verwachten je.

P.S. Vergeet je identiteits- en studentenkaart niet.

Een betere kijk op je budget...?

Met je KB-Studentenrekening natuurlijk!

Toch duidelijk zo'n KB-Studentenrekening: je hebt meteen een klare kijk op je budget. Met rekeningafschriften die je worden toegestuurd of die je kan afhalen in je KB-kantoor. Op die afschriften staat alle informatie over je inkomsten en uitgaven. En ook via Bancontact kan je de stand van je rekening nagaan.

Zelfs al ben je nog geen 18, dan kan je met de toestemming van je ouders toch een rekening openen.

Boven de 18 mag je zelfstandig een KB-Studentenrekening openen.

Je hoeft enkel binnen te lopen in een van onze kantoren dicht bij de universiteit.

Hartelijk welkom.

Enkele kantoren in de omgeving van KU-Leuven.

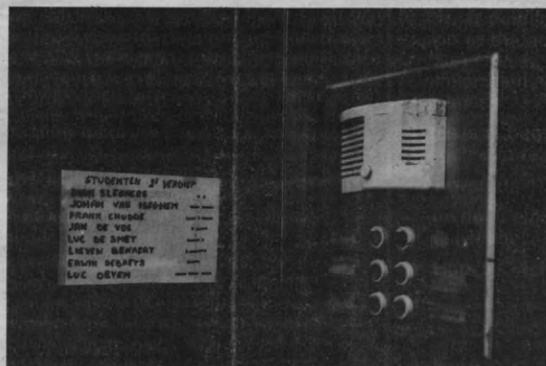
Mrg. Ladeuzeplein 15*
Sint-Jacobsplein 9/10

Naamsestraat 14
Justus Lipsiusstraat 20a
Naamsestraat 173

Dietssesteenweg 19, Kessel-Lo
Tiensesteenweg 93, Kessel-Lo

Naamsesteenweg 130, Heverlee*
Geldenaaksebaan 149, Heverlee

* Om je nog beter te dienen blijft dit kantoor op vrijdagavond open tot 18.45 u.

KREDIETBANK

Service begint bij het betere onthaal.

De pose van de Post Modernen

De jeugd maakt een zwenking naar rechts, zo heet het. Ze is conformistischer ingesteld, haar prestatievermogen is gestegen, carrièreisme mag opnieuw. Maar aan de rand van deze generatie leeft een groep voor wie het allemaal niet meer hoeft: de *Post Moderne Generatie*, een generatie jongeren, voor een groot deel uit de punkbeweging gegroeid, die geen illusies meer koestert, die geen grootse idealen heeft, vrij a-politiek is, en waarvoor het *zich-nu-lekker-voelen* belangrijker is.

Een poging tot het schetsen van deze moeilijk etiketteerbare groep, en even luisteren hoe één van haar dichters, *Bart Chabot* uit Den Haag, in zijn poëzie voor een stuk verwoordt wat in die generatie leeft.

Voor wie vandaag jong is, lijkt de toekomst weinig te bieden te hebben. Op alle vlakken beweegt onze maatschappij in een neergaande lijn. Het milieu wordt vervuild, er is de economische crisis, de Bom dringt..., de psychische ontredning en malaise nemen toe.

Voor wie studeert, biedt een diploma geen garantie meer voor een zinvolle job. Dit heeft zijn weerslag: sommigen houden het voor gezien, en knappen met hun studies, anderen gaan zich harder inzetten.

In het begin van de jaren '70 konstateerde Hoffman, een Amerikaans psycholoog, het bestaan van 'vees voor succes' bij een

aanzienlijk deel (77%) van de studenten aan de universiteiten. Deze studenten stellen de waarde van de prestatie sterk in vraag, en zetten zich af tegen de competitieve wereld van de volwassene. 'Professioneel sukses' en 'brilljante carrière' waren vieze woorden. In het begin van de jaren '80 echter, blijkt de prestatie-motivatie van de universiteitsstudenten weer te stijgen. Men probeert zich opnieuw 'te onderscheiden' en meer dan één diploma te halen, om later beter bewaand naar de sollicitatiegesprekken te kunnen trekken, en meer kans te hebben op een job. Maar naast deze prestatiegemotiveerde groep, komt een generatie op, die zich geen illusies maakt,

maar die zich ook niet wil laten wegzinken in een *fin-de-siècle*-achtig doemdenken. Hoogstens gerelativeerd pessimisme, maar niet beginnen zeuren, en vooral geen intellektualistisch gelul, zegt de *Post Moderne Generatie*.

de PM generatie

Het valt moeilijk de jongeren die deze generatie uitmaken te typeren. Kleurig zijn ze alvast. Het uniformisme van de jaren '70 is hen vreemd: ze dragen niet meer de jeans en de lekker-zittende sloeberb van de welzijns- of vormingswerkers, maar ook niet de agressieve uitdrijving van de harde-lijn-punk. Kleuren uit de jaren '30, of uit de jaren '50 of '60, eventueel gekombineerd met eigen creaties, dat wel; een italiaans-jaren-'20-gestileerd kapsel, of de haren lekker goed in de war, het doet er niet toe, als je het maar leuk vindt, als je je er maar behaaglijk bij voelt. Muziek en geluid zijn heel belangrijk, en de muziekkeuze is heel diversificerend: nu wane een minimalistische muziek, maar ook bombastische klassiek. Individuele smaak is de norm. De PM generatie is tolerant, ook qua opvattingen. Rigied dogmatisme is taboe, evenals intellektualistisch geklets en gebrek aan relativiseringsvermogen. Experimenten in alle richtingen moet mogelijk zijn. Over bepaalde dingen denkt men heel realistisch en nuchter-zakelijk: een klerwinkel openen of een banale groentwinkeltje runnen om te kunnen eten en wonen, zelf een plaat persen en distribueren, geen blinde actierichtheid en geen 'tot niets leidend' politiek engagement. Een ondertoon van ironie is een konstante: ironie over het moraliserende gezeur van de na-oorlogse generatie, en ironie over de democratiserings- en overlegsslechte maatschappij-kritische '70-ers. En wat betreft persoonlijke relaties: sterke emotionele betrokkenheid en affektieve gebondenheid zijn niet-verkiest. Distantie, cool-zijn, en verlatte emotionelliteit zijn de regel. 'Maak het niet te ingewikkeld, want dat is te vermoedend. Liefde, sex..., ach, wij zijn *Post Sexueel*' zeggen de Post Modernen.

De PM generatie lijkt op een bepaalde manier inspiratieloos en leeg. Maar inhoud is ook niet belangrijk meer, er is al genoeg gepraat, geprobeerd en mislukt... De PM generatie is een generatie van vorm, kleur, pose. En van het heden. Over de toekomst maken de Post Modernen zich geen zorgen. Ze zijn geen cultuurpessimisten of nihilisten, ze willen zich nu goed voelen. Dat is alles. Een boodschap buiten dat laatste, hebben ze niet.

J.P.ter Horst over de PM Generatie in de Haagse post van 22 oktober: "Het zijn de eerste slachtoffers van de 'verantwoorde' opvoeding (...). Alles werd begrepen, verklaard en doorsproken. Er was geen ruimte meer voor irrationaliteit, voor heftige emoties. Er werden geen grenzen gesteld. Niets was er om er tegenaan te schoppen. Je kon je nergens tegen afzetten. De vernietiging van de puberteit. (...) Ze hebben zich nooit hoeven waarden maken. Nergens voor hoeven te knokken. Ze hebben nooit leren zwemmen, ze zijn aangespoeld."

Bart Chabot: een dichter tussen punk- en PM-beweging

Muziek en geluid staan vooraan bij de PM generatie. En daarin is soms toch een zeker elitairisme merkbaar. Denk bijvoorbeeld aan de optredens in Leuven op 6 oktober, van Cabaret Voltaire en 23 Skidoo. Intelligente, niet onmiddellijk toegankelijke muziek, dat kan. Maar wonderlijker was nog dat die jongeren, bij wie men bv. niet moet komen aanlullen over literatuur, respectvol en aandachtig naar Winston Tong van Tuxedomoon luisterde, die daar (en vooral op 7 oktober in Zaal Atelier) zijn poëzie kwam voorlezen.

Een nieuwe generatie dichters dus. Dichters die hun werk voorlezen tijdens concerten, en die dan nog gehoor vinden ook. *Performing poets* worden ze genoemd, want de muziek die ze brengen, omlijst ze met een geheel van visuele, ritmische en muzikale elementen. Eén van hen is Bart Chabot. 27 jaar, woont in Den Haag, en publiceert reeds twee bundels (handelingen bij mijn performances, beweerde hij): *Popcorn* en *Captain America*.

Chabot groeide uit de punkbeweging, met haar haat en agressie: "voor ons was de haat/ de sloep na de schipbreuk/ (...) in '79 haaten we mods/ in '80 skinheads/ nieuwe religies/ nieuwe grimsmicks/ je vocht je niet leeg tegen je vijand/ maar tegen een uniform/ & haat bleef onze reddende engel". Zo situeert hij zichzelf in 'Uniformen' uit *Popcorn*. Zijn boodschap is overpakt en pretenteloos. Directheid en begrijpelijkheid zijn troef. Hij schrijft zijn prozaïsche, soms kollage-achtige poëzie, en soms een poëtisch scenario; de inhoud is steeds ironisch, relativierend, soms licht-weemoedig, maar nergens poëtisch-intimistisch. Geen geklets zodus.

Hij steekt de draak met de waarden en illusies van de kleinburgerij: "Maar hij had gekozen/ gekozen voor een nieuw-bouwwijk te Harlingen/ gekozen voor Christine/ & haar huid de kleur/ van 'n milkshake/ Christine/ om haar paperclip-hart/ Zijn leven had een zin".

Met een vage somberheid schrijft hij over het heden. Liefde en sex maken het leven

niet boeiender, zijn niet meer opwindend, zijn een sleur, en hebben een routine-karakter. "hartstocht is een kwestie van seconden", schrijft Chabot. En over de toekomst schrijft hij met een bijna droefgeestige gelatenheid, maar zonder te vervallen in de sfeer van de 'poëties maudits', een gedicht als 'Magnavox 2002'

"die avond vertrok een auto richting snelweg & de honden blaften niet het dashboardvak wa leeg op de kaart van W Europa na cassettes

wij reeden zwaar weer tegemoet tegenliggers voerden groot licht in de verte

we naderden de interzone niemandsland het grensgebied"

Waar Chabot in de eerste bundel zijn cynische kritiek tegen het Amerikaanse imperialisme en de Amerikaanse consumentiaatschappij of tegen de absurdeit van oorlogvoering over de hele wereld slechts in een paar gedichten verwoordt ("zoiets beleef je alleen op TV/ journaal om 8 uur/ onschuldig vermaak/ na een dag hard werken/ piknikken in andermans ondergang") zijn deze thema's toonaangevend voor bijna heel de tweede bundel, *Captain America*.

'Popcorn' was inhoudelijk verscheidener, en daarom ook rijker, dacht ik. Het aantal 'snapshots' van Anton Corbijn is in 'Captain America' evenwel toegenoemen (*Popcorn* bevatte naast achttien gedichten nog vier foto's), en de kwaliteit van het papier verbeterd. Maar de bundel is er onbetastbaar door geworden, en dat valt tegen. We hadden anders verwacht van een dichter die zich richt tot een publiek waartussen velen het met een low budget moeten zien te roeien. Maar kom, met wat handigheid en een ruime leren jas in een drukke boekhandel ...

Filip Huyghe

Bart Chabot, *Popcorn*, De Bezige Bij, '81
Bart Chabot, *Captain America*, De Bezige Bij, 1982

kreten & gefluister...

Véél, véél nieuws onder de zon • Maar we worden in het verdomhoekje gedruimd. • Moeten plaats ruimen voor andere artikelen en snuisterijtes. • In elk geval dank aan de talrijke 'informanten'. • En wat er deze week niet in kan, komt er één van volgende weken wel in, dus niet wakker liggen, niet huilen, ook jouw roddels komen nog wel aan de beurt. •

Maar eerst de *ernst*. Overal plaatsgebrek, ook in de rubriek lezersbrieven. • Wij kregen alvast van kersverse medewerkers volgende brief binnen. • Néé, heren, uw schrijfsel voldoet niet aan de normen voor een recht op antwoord. • Want die bestaan, hoor! • Enfin, ik heb u lang genoeg in spanning gehouden, hier komt-ie. • Het kleine lettertype? Zoals gezegd plaats tekort. •

Verlichte geesten van de Veto-redactie, Hieronder een recht op antwoord dat u in de eerstkomende Veto zult publiceren; geen gezwam van 'dat kan nu niet meer' en 'nu is het te laat' a.u.b.

Betref 'Kreten & Gefluister', Veto 21/10 waarin laster jegens KVHV. - Antwoord in zo veel woorden als artikel waard is. - Telegramstijl dus. - U verwacht 'vrije tijd opofferen' - en ordelidmet bij publieke manifestaties" - kaartencontrole bij Zangfeest e.d. - en doeltreffende en disciplineerde actie" - voortkruisen en vriend(innet)jes niet eerst of gratis binnenlaten - met fascisme. - KVHV verwijst u vriendelijk - met het meeste mededogen naar kleuterklas politieke scholing. - Kent u ook wel het woord humor? - In toekomst beter presteren als Liga v.d. Rechten v.d. Mens - op TV nota bene & zonder blozen-Mein Kampf alleen wil laten lezen onder begeleiding - idioot "katholiek" index-systeem. - Waarom geen verbod op werken van Lenin - 8 miljoen Russen - en Mao-30 miljoen Chinezen vordenen? - Ach, misschien was het omgekeerd... P.S. succes in de kleuterklas - bis toch niet te veel - groettes aan tante nonneke - maar u verkliest allicht het Rijksonderwijs. (Was getekend ERIK STERCKX, voorzitter Verbandsraad en BARTJE, Verbonds-wachtmeester) •

Toch even een *korf naschrift*. • Wij kunnen het niet laten. • Ik voel me ten zeerste vereerd met het epitheton *artikel* als benaming voor Kreten en Gefluister. • Het woord h-u-m-o-r is mij inderdaad onbekend. • Geen woorden, maar *da-den*, zeg ik altijd maar. • Wat het *bissen* betreft, blijktbaar ben ik toch niet zo'n onbekende in jullie kringen, heren. •

Arme eerste kanners! • Vooral dan in de VRG-kring (rechten). • Want wat kwam ons ter ore? • Eén der notoire begeleiders of de rondleiding (begin academiejaar) schonk geen aandacht aan foutiteiten. • Zoals de Sociale Dienst, waar hij met zijn groepje voorbijflitste. • Of de gebouwen op de campus sociale wetenschappen. • Hier zitten de parasieten, zei hij. • Of toch zoiets. • En weg waren zij, op naar de Kerk. • Voor belangrijke gebouwen wel een plaatsje

onder de zon, dus. • Het groepje dat onder zijn begeleiding stond kreeg er dan ook een commentaar van om en bij de 15 minuten. Wat zeg die man daar allemaal? •

Die man? • Ach, onder vrienden is men open. • Die man is Tony Groven, tevens voorzitter van het Liberaal Vlaams Studentenverbond Leuven. • Anders best een intelligente jongen. • In zijn *Hoekje van de voorzitter* in het *Liberaal Forum*, zegt hij Verstandige Dingen. • Zoals. • Iedereen moet zelf maar weten of hij katholiek, vrijzinnig is of wat dan ook; of hij *veel geld wil verdienen of niet*. • En over het Vlaams aspect van het LVSU. "Wij zijn gewoon Vlamingen, zoals ieder weldenkend mens". • Maar de liberalen zijn volgens Groven nog meer gewoon. • Hij besluit zijn hoekje 'Wij zijn en blijven gewoon liberaal. Gewoon liberaal, niets meer maar zeker niets minder!" •

Zo de tijden, zo de zeden. • Wat een tijd, wat een tijd. • De solidariteit is ver zoek, er worden geen handen meer in elkaar geslagen. • Men raakt aan de beurzen? • De studenten protesteren. • Men raakt aan het kindergeld? • De Bond der Grote en Jonge Gezinnen protesteert. • Nee, dan was het twintig jaar geleden toch anders, mijnheer. Bij het grasduinen in vergeelde geschriften vond één onzer informanten een levend bewijs. • De *sixties waren gouden!* • Want in het bestofte archief van sociale raad trof hij een informatiebrochuurje aan onder de titel *Studie-beurzen voor het hoger onderwijs, 1961-'62*. • Tot stand gekomen in samenwerking tussen VVS (Vlaams Verbond der Studenten) en De Bond der Grote Gezinnen. • Echt gebeurd. •

(Tussen haakjes, van oude archieven kan je nog heel wat meer opsteken.) • Je kan bijvoorbeeld leren dat *Naim Khader* (je weet wel, de PLO-afgevaardigde die vorig jaar werd vermoord) nog in de *beheerraad van de Alma* heeft gezeteld. En nog vele andere weetjes. • Maar ik duw reeds tegen de onderkant van pagina 7. • Volgende week nog veel meer dus. • Da's alvast beloofd. • **WIV**

□ □ □

studiebeurzen voor het hoger onderwijs 1961-62

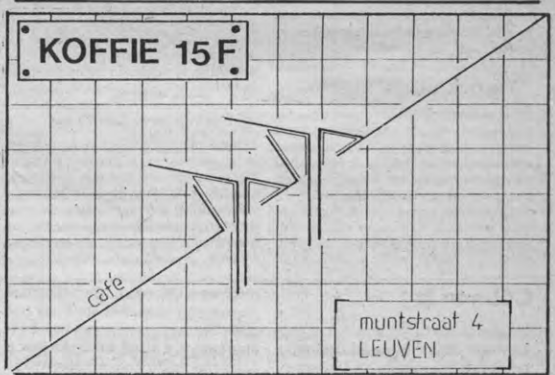
In samenwerking tussen de Vereniging der Vlaamse Studenten en de Bond der Grote Gezinnen.

DE WERKGROEP VOEDING

ALMAMENU'S VAN MAANDAG 1 TOT VRIJDAG 5 NOVEMBER

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuysberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
Ma. 1/11	gesloten	Alma I open van 12 tot 14 uur	gesloten	gesloten
Di. 2/11	gesloten	Alma I open van 12 tot 14 uur	gesloten	gesloten
Woe. 3/11	heldere bouillon varkenssteak schorseneren in room aardappelen dessert naar keuze	heldere bouillon vleeskroketten tomaten aardappelen yoghurt en fruit	giert met groenten en gekruid korstje yoghurt	soep van de dag griekse varkensstoverij aardappelen yoghurt en fruit
Do. 4/11	seldersoep biefstuk jardiëbre zilvervriesrijst yoghurt	seldersoep gehakte steak groenten-puree fruit	groenten pizza yoghurt	soep van de dag ('s avonds) chinarijst yoghurt
Vrij. 5/11	pompadoursoep ('s avonds) gevogeltekroketten en spruitjes in room & aardappelen fruit	pompadoursoep gratins met witloof kroketten fruit	toffu noedels in de oven yoghurt	soep van de dag witte zalmfilet vera-cruz aardappelen yoghurt en fruit

WERKGROEP VOEDING: dit is een keuze uit de ALMA-menu's gemaakt door de werkgroep voeding. Deze menu's bieden u de beste garantie voor een evenwichtige voeding. Voor verdere inlichtingen, kunt u zich wenden tot LEO VAN DER AA. Tel. ALMA 229911

Donderdag 28 oktober

CONCERT 20.00 u. Aerts Baskwariet met werk van Alt e.a. In Lemmensinstituut, Herestraat 53. Ingang 120/80

VOORDRACHT 20.30 u. Huub Oosterhuis over "Taal en Religie" m.m.v. koor Elckerlyc. In Vlaamse Leergangen (Boekhandelstraat 9) org. Europ. Poëziebibl. i.s.m. Universitaire Parochie. Inkom 50 bf.

COLLOQUIUM 10.00 u. "Mysterie en Materie": Mario Luzi, André Chouaqui, Fernando Rielo Pardo. In fak. W & L (8ste verd.). Gratis toegang

COLLOQUIUM 14.30 u. "Mysterie en Materie": Jean Claude Renard, Sala Stétié. In fak L & W (8ste verd.) Gratis toegang.

OPREDEN EN FUIF 21.00 u. Mathilde Santing In zaal Lido. Org. Dulle Griet.

Vrijdag 29 oktober

FEEST De Brakke Hond, het eerste tijdschrift voor taal en tekenen, geeft een feest in Zaal Lido, Bogaardenstraat 29.

TONEEL 20.00 u. "Het EI", komedie van F. Marceau, door Reynaertghesellen-Leuven. In stadsschouwburg, Bondgenootenlaan. Inkom 150/100.

COLLOQUIUM 10.00 u. "Mysterie en Materie": Kathleen Raine, Anton van Wilderode en besluit door Mario Luzi. In fak W & L (8ste verd.) Gratis ingang.

VERGADERING 14.30 u. Algemene Vergadering van de Europese Vereniging ter Bevordering van de Poëzie. In Huis der Vlaamse Leergangen, Boekhandelsstr. 9.

POEZIE EN MUZIEK 20.30 u. met Mario Luzi, Jean-Claude Renard, André Chouaqui, Ferdinando Rielo Pardo, Kathleen Raine, Salah Stétié. Muziek van O. Messiaen, E. Satie, A. Scriabin, K. Goeyvaerts, Cl. Debussy

Zaterdag 30 oktober

POEZIE 15.00 u. Poëzielezing met M. Biełnot, H. Falaise, I. Isoard, A. Diktoos, A. Rüste, S. Sjöstrand, S. de Nello Breyne, Andresen, C. De Brito, T. Ben Jeloun, P. Torreillis, W. Schriëler, A. Koltz, R. Schaack, A. Ortega, JJ Padron, J. Montague. In huis der Vlaamse Leergangen, Boekhandelsstr. 9.

Kitch-kult of gròot?

(vervolg van pagina 4)

Stilaan begonnen de eerste *avant-gardisten* nattiighe te voelen: de heer Riley werkte met eerder simpele ritmische puls patronen, die vroeg of laat wel eens in popmuziek zouden kunnen vervallen, hij maakte langs een achterpoortje de gehalte tonaliteit, die met zoveel moeite was buitengekegen, wer binnen, en tenslotte ging hij een heel systeem baseren op herhaling, en niets dan herhaling, nog zoiets dat sinds de teleurgang van de romantische muziek *taboe* was.

Muziek uit de kosmos?

Maar er kwam nog meer: reeds sinds '63 was Riley bezig met "All night concerts", met een hoogtepunt in '67. Het nieuwe tijdsbegrip, dat zich sinds de Fluxus had doorgezet, maakte het mogelijk er werken te vertolken van de fenomenale duur van acht en een half uur (An all Night Fight voor solo-sax). Een groot aantal luistersprekers werden rond het publiek gezet, want "de muziek moet in onze bloed-

stroom vloeien en wij moeten door haar bloedstroom gedragen worden". De mystiek (anderen noemen het "filosofie") vond meer en meer ingang in Riley's denken en muziekmaken. Over zijn regelmatig pulsritme, dat een zeker gevoel van stilstand geeft, zei hij: het is "the oriental way to get far out. You can get as far out as you want if you relate to a constant ... Working with time in this way ... you find yourself in a completely new area...". "A Rainbow in a Curved Air", gebaseerd op een ritmisch repeterende baslijn in een indische *tala*-cyclus met daarboven een zekere ruimte voor improvisatie, verscheen in '70 op plaat, met op de hoer een tekst over al het goede van de gratis atoomenergie, de vrede die er op aarde zal zijn en al die vrije tijd...

Dit was zowat het hoogtepunt in Riley's *drang naar het einde van de geschiedenis*. Het was dan ook dat jaar dat Riley's *zang*-lessen bij Pandith Pran Nity aanvingen. Riley staat nu eindeloos ver van de overige "objektieve" repetitieven, die hun muziek nog steeds als een onpersoonlijk proces zien: "muziek moet

AGENDA

POEZIE 20.30 u. -poëzielezing met nederlandstalige dichters G. Van Der Graft, A. Van Wilderode, E. Van Ruysbeek, H. Hensen, Cl. Van den Berge.

-Uitbreiding van de tweede Internationale Prijs voor Mystieke Poëzie Fernando Riels
-Europees Poëzieprogramma. Regie Peyskens
Org. Europese Poëziebibliotheek

OPERETTE 15.00 en 20.00 u. Walsdroom van Oscar Strauss door Belcanto (St.-Niklaas) in stadsschouwburg. 75 à 250 fr.

Zondag 31 oktober

EEN UUR MET: Anton van Wilderode 11.00 u. door Herman Bogaert. In konsertzaal Kultureel Centrum, Albertsquare, toegang 150/120

Maandag 1 november

ALLERHEILIGEN
Allen worden heilig en Ingeborg Verplancke (agenda-redactrice) 21 jaar.

Dinsdag 2 november

DANS 20.30 u. Feuilleton, gedanst door Stichting Dansproductie. Ideeën en choreografie van P. Daniëls en B. Blauwert, die samen dansen met A. Goeres, W. Piggeimans en H. Lange. In STUC. Ingang 80/50

Woensdag 3 november

SPORT 13.00 tot 23.00 u. Kwisaxrace op Hogeschoolplein. Org. VTK & Sportraad. Zie ook artikel op p. 3

DANS 20.30 u. Feuilleton door Stichting Dansproductie. Zie dinsdag 2 november.

VOORDRACHT 20.30 u. Valere CLAEYS praat over "Dromen". In Aud. Michotte, Psych. Inst., Tiensestr. 102. Org. Psychologie

Donderdag 4 november

LEZING 20.00 u. De arbeidersstrijd vandaag m.m.v. Lucien Vannasp (VTR-Machelen) e.a. In De Valk, Tiensestr. 41, Org. Onkruid, Groep A, Radikale Kriminologen

DANS 20.30 u. Feuilleton door Stichting Dansproductie zie dinsdag 2 november

Vrijdag 5 november

DANS 20.30 u. Feuilleton door Stichting Dansproductie zie dinsdag 2 november

Zaterdag 6 november

TENTOONSTELLING vanaf vandaag tot 25 november: schilderingen, akvarellen en etsen van Jef Vaes. In Kunstgalerij "Embryo", J. Lipsiusstr. 20

FILM 20.00 u. Groot van Erich von Stroheim (USA, 1923) in STUC. Ingang 60/40

Maandag 8 november

FILM 20.00 u. King Kong van Merian C. Cooper en Ernest B. Schoedsack (USA, 1933). **Benefietvertoning t.v.v. King Kong A'pen** georganiseerd door STUC en De Andere Film. In Aud. Vesalius, toegang 60/40

FILM Tell them Willie Boy was here van Abraham POLONSKY. Org. Landbouw, Wina, VTK. Aud. K Campus Heverlee. Toegang 60/50 fr.

Tentoonstellingen

NOG TOT 31 OKT.: Jan Cobbaert schilderijen, gouaches en etsen. In Embryo, J. Lipsiusstr. 20 (14-18 u., zondag 11-13 u., maandag gesloten)

NOG TOT 31 OKTOBER: Gedachten van het realisme in stadsmuseum, Savoystr. 6 (10-12 u. en 14-17 u.)

VAN 28 OKT. TOT 15 NOV.: Beeldhouwwerk en schilderwerk rond het thema "Mysterie en Materie" (n.a.v. Europees Poëziefestival) in universiteitshal, Naamsestr. 22 (11-18 u., zondag 14-17 u.)

A.S.R.-MEDEDELINGEN

Tot uw (stencil)dienst

Eén van de diensten die de ASR ter beschikking stelt van de Leuvense studenten is de **stencil** dienst. Voor goede prijzen (al zeggen we het zelf) kan men hier stencils en fotostencils laten maken en afdraaien. Een heleboel mensen in Leuven blijken niet op de hoogte van het bestaan van de zgn. "Fotostencils"; dit laatste is een procédé waarbij men rechtstreeks een blad papier endt inhoud ervan, kan overbrengen op een stencil. Dus: als je moeilijk typt op gewone stencils, omwille van de last met correcties enzo, of als je ook afbeeldingen en dergelijke op stencil wilt overbrengen, dan is dit *het* aangewezen procédé. Als je twijfelt aan de doenbaarheid ervan voor bepaalde afbeeldingen of teksten, dan kan je ons maar om technisch advies vragen. Diezelfde fotostencils, wanneer ze vervaardigd zijn, kunnen evident, net als gewone stencils vermenigvuldigd worden op het gewenste aantal exemplaren. Dat kost dan 0,40 fr per blad voor recto bladen (lang één kant bedrukt) en 0,60 fr voor recto verso (beide kanten bedrukt). Je kan ook eigen papier meebrengen om te bedrukken, en dan kost het resp. 0,20 fr voor recto en 0,40 fr voor recto verso. Je kan ook stencils zelf kopen (8fr per stuk) en pakken wit papier (170 fr per 500 bladen). Een fotostencil kost 40 fr (materiaal en arbeid).

De stencil dienst is gevestigd op de eerste verdieping van 't Stuc, in lokaal O1.04.

en wel iedere werkdag tussen 16u en 18u. Daarbuiten kan er ook stencilwerk afgehaald en binnengebracht worden op het ASR-sekretariaat ('t Stuc, lok O1.18), en dit binnen de kantooruren. Voor technisch advies en vragen kom je dus best tussen 16u en 18u naar lokaal O1.04, want op dat moment wordt er effectief gewerkt op de stencil dienst, alle advies is vanzelfsprekend gratis.

't Stuc gesloten

Wegens nationale feestdagen zullen de vergaderzalen, ateliers en kantoren in 't Stuc gesloten zijn op maandag 1, dinsdag 2 en donderdag 8 november e.k.

Al de cursussen van Kultuurraad gaan wel door op 2 en 11 november (niet op 1 november.)

Kantooruren Kultuurraad

Met nadruk wordt erop gewezen dat men voor inlichtingen, reseraties van ateliers en reseratie of aanschaf van kaarten terecht kan op Kultuurraad tijdens de kantooruren; d.w.z. op werkdagen van 9u. tot en met 18u. Daarbuiten heeft het geen zin.

Let wel: telefooner op nummer 236773 en niet 224438, want dat is het nummer van het ASR-sekretariaat, Veto en Kringraad.

11.11.11: vrede en ontwikkeling

Dit jaar beleven we andermaal een 11-11-11-actie in Leuven. Thema: vrede en ontwikkeling. Wat wordt daarmee bedoeld? De Oost-West-geeststelling is een dekmantel voor de uitbuiting van Noord door Zuid: het machtsdenken verplicht de ontwikkelingslanden zich in één van de twee kampen te scharen; het gevolg daarvan is dat veel kredieten niet gebruikt worden voor het welzijn van de bevolking, t.z. "ontwikkeling". Kwaliteit primeert in de 11-11-11-visie boven kilometers betonbaan en stuwdammen. De kunstmatige onderontwikkeling fruikt ook de democratische rechten en de levenskansen van de individuele

burger. Het-tandem vrede-ontwikkeling is, in de versie van 11-11-11-een éénigste tweeling...

Het project voor Leuven heet: Gezondheidszorg en volwassene vorming, o.a. op het eiland Mindanao. Meer daarover kan je te weten komen op de **Info-avond over de Filippijnen** op donderdag 4 november om 20u in de Kleine Aula (gratis), met film, toneel, spreker. Als je vindt dat je dan nog niet genoeg weet, kan je de infobrochure kopen.

Adressen: **Vaartstraat 99** (bel Halmaartstraat 198: tine, nikie, lieven, bert) **Cité blok 3, gelijvloers (W1A) (Mia) Wereldwinkel, Tiensestraat 140.**

Verder zijn er nog sobere maaltijden (raadpleeg de agenda) op 9 en 10 november, er worden plantjes verkocht in de ALMA tussen 8 en 10 november, en op 12 november worden postkaarten verkocht aan het station.

Als je zin hebt, mag je uiteraard meewerken aan de actie. Neem dan contact op met bovenstaande adressen.

Column 2

Marnix Gijsen — of was het Hubert Lampo? Claus, beweert iemand — heeft dus nogmaals de Nobelprijs literatuur op een haar na gemist. Niet Marnix, maar Marquez. De Vlaamse PEN-club kan echter op haar beide ouden slapen: W.F. Hermans en Gerard Reve zullen evenmin haar Stockholm reizen. Weegt de literatuur uit de Lage Landen — met de Nobelprijs wordt niet zozeer een schrijver, wel een hele literatuur bekroond: achter Marquez staan Cortazar, Carpentier et les autres — te licht?

Aan de verkoopcijfers van de eigen literatuur die het verontruste uitgeversbedrijf ter gelegenheid van de Boekenbeurs op ons loslaat te merken blijktbaar wel. Wat missen we dan wel? Een reus, een boekenBorg? Straatruimer, zoals enige jaren geleden geest werd? Wil de lezer meer bommen, granaten, Cruiseraketen in zijn boeken? Misschien ligt het probleem dieper; misschien heeft de literatuur onder haar huidige vorm haar socio-culturele functie in onze post-industriële wereld verloren; als Martinus Nijhoff schrijft: "Lees maar, er staat niet wat er staat", dan gaat Ludo Lezer anno 1982 blijktbaar niet geïntegreerd op zoek naar wat er dan wel staat, nee, hij gooit verveeld het bundeltje dicht en legt een elpee van Simple Minds op (no

offense). Of zoals Bart Chabot, performing poet, het stelt: «Ik heb geen tijd om uren in een roman te bladeren. En als ik wil lezen pak ik een Amerikaan. Dat is meteen raak, op de eerste bladzijde weet je al wat er aan de hand is. Niet, zoals bij Nederlandse schrijvers, op pagina zestig. Dat is te laat. Dan kun je het vergeten.» Chabot wil een poëzie, een literatuur die werkt zoals popmuziek: geen omtrekkende bewegingen, essentieel gesproken literatuur die ogenblikkelijk geconsumeerd moet worden: «In de popmuziek moet je een boodschap in drie minuten zien over te brengen. Teksten moeten direct zijn... In de laatste single van de Clash zit een heel kort, steengoed zinnetje: «You have the right not to be killed» Een zo'n zin maakt gelijk al zes romans overbodig. Dat is geen waardeoordeel over die zes romans. Het is de vaststelling van een feit.» Literatuur dus met de ultieme duidelijkheid van een krantetitel, een refrain, een Amerikaanse tv-serie.

Arme Chabot, ik vrees dat z'n strijd bij voorbaat verloren is: van muziek mist hij de melodie, van tv het beeld, van een krant de drukletters. Misschien is het uitgangspunt verkeerd en zitten we niet met de impasse van de literatuur, maar met de impasse van de lezer.

Peter De Jonge

expresie geven aan geestelijke categorieën als filosofie, kennis en waarheid". Dit mysticisme is een constante gebleven in Riley's muziek.

Improvistatie

Riley is de enige repetitief die zo'n belang hecht aan improvisatie. Vanaf '70 is deze techniek bij hem het meest intens aangewend, vooral dan in (frequente) solo-optredens. Hij gebruikt daarbij *tape-delay*: op de eerste bandopnemer wordt het geluid van het instrument (orgel of synthesiser) opgenomen, de band loopt ineens door naar een tweede recorder die het signaal opnieuw afspeelt, zodat de klank met een zekere vertraging opnieuw wordt weergegeven. Een andere techniek is de *tape loop*: een vooraf opgenomen patroon wordt op een bandlus gezet, zodat het oneindig kan herhaald worden. Van compositie kan je bij Riley nu nauwelijks meer spreken: hij gebruikt zijn partituur enkel maar als memo-technisch middel. Riley is trouwens steeds de uitvoerder geweest die componeert, nooit de komponist die uitvoert. Oosterse kriegerij krijgt dus blijkaar jazz-invloed toch nog niet klein.

E Pericoloso Sporgersi, een Stuc-programma op Scorpio, 101.6 MHz. Veertiendaags, Maandag 1 november om 22.00 uur.

-Rael De Smet, *Studie I* uit Zes Studies en een Synopsis.
- **programmawijziging:** Goethals' Studie 6 vervalt; we gaan even grasduinen in de nieuwst plaat van Steve Reich (1982)
- Terry Riley, *Delay*
- Pierre Henry, *Dieu*

G.J.

ZOEKERTJES

Te koop gevraagd: damesfiets in goede staat. Prijs nader te bepalen. Zich wenden: Blijde Inkomststraat 14, Kamer 10.

Het meisje op de voorpagina van VETO 3 (foto genomen in Acco) mag, als zij dat wil, een afdruk komen afhalen op de Veto-redactie, Stuc, 1ste verdiep. Wegens nog een afdruk over en bewondering voor fotografisch-esthetische schoonheid. Kom liefst op woensdagnamiddag tussen 14.00 en 17.00 en vraag naar Wiv

En het is niet omdat wij deze week geen kadertje voor zoekertjes afdrucken, dat j'eer geen mag binnenbrengen. 20 frank slechts en je vindt die LP aan ramsijprijs, verkoopt dat oude bed met woerkwinst. Misschien komt je kat zelfs terug. Zo'n 8000 studenten lezen onze zoekertjes. Waar wacht je eigenlijk nog op om ze ook te schrijven?

Rechtzetting:

Vorige week werd het rekeningnummer van het Gele Kruis verkeerdelijk opgegeven als 001-1161256-51, dit moet zijn: **001-1161356-51.**

Universitaire Gele Kruis vzw
Van Eenvstraat 2E, lokaal 9103
3000 Leuven
tel: 016/235644, post 393